

Eurofins Ahma Oy
24.1.2022

KEMIJOKI OY

SELVITYS KALASTUKSESTA
KEMIJOESSA VÄLILLÄ
SEITAKORVA-TAIVALKOSKI
VUONNA 2020

TIIVISTELMÄ

Vuoden 2020 kalastusta ja saaliita Kemijoessa välillä Seitakorvan voimalaitos – Taivalkosken voimalaitos selvitettiin kalastustiedustelulla. Tiedustelu tehtiin postikyselynä kalastusluvan lunastaneille henkilöille. Saalistietojen ohella kartoitettiin kalastajien mielipiteitä mm. kalastusolosuhteista. Isohaaran patoaltaan kalastuksesta toteutettiin oma erillinen tiedustelu ja raportti (**Paksuniemi 2021**).

Seitakorvan ja Isohaaran padon välisellä Kemijoella kalasti v. 2020 vajaat 2500 taloutta ja kalastajamäärä näyttäisi kasvaneen noin 400:lla taloudella edelliseen tiedusteluun nähden. Kalastuslupien määrän kasvu on tapahtunut Rovaniemen lähialueella, missä Rovaniemen-Korkalon sekä Metsähallituksen internetissä myytyjen nettilupien suosio kasvoi merkittävästi. Kalastajamäärän kasvu näkyi lähinnä Valajaskosken voimalaitosaltaalla sekä Sierilän alueella.

Valtaosalla voimalaitosaltaita yleisin kalastustapa oli veneestä tapahtuva vetokalastus. Sierilän alueella sekä Valajaskosken altaalla suosituin pyyntimuoto oli muu vapakalastus (läh. heitto- ja perhokalastus). Verkkokalastus oli patoaltailla edelleen vähentynyt ja vapapyynnin määrä vastaavasti edelleen hieman kasvoi. Kalastus painottui kaikilla osa-alueilla edelleen voimakkaasti kesäkauteen.

Kokonaissaalis Seitakorvan ja Isohaaran välisellä alueella oli 61,3 tonnia. Kokonaissaaliista oli haukea 27 %, kirjoletta 24 % ja ahventa 21 %. Kuhan osuus oli 5 %, harjuksen 4 % ja taimenen vajaa 3 %. Edelliseen v. 2015 tiedusteluun verrattuna kokonaissaalis kasvoi noin tuhannella kilolla. Kalalajien saalisosuuksista merkittävimmin pieneni hauen saalisosuus (-1,8 %) ja kasvoi ahvenen saalisosuus (+0,9 %). Harjussaaliista edelleen noin ¾ oli pyydetty Sierilän alueelta. Seitakorvan-Isohaaran kokonaissaaliista pyydettiin noin 65 % vapapyydöksillä ja 25 % verkoilla.

Kemijoella todettiin rapurutto jo 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä. Rutto on pikkuhiljaa tuhonnut koko Kemijoen rapukannan, eikä sitä ole sen jälkeen saatu palautettua.

Voimalaitosten käytöstä aiheutuvista virtaama- ja vedenkorkeusvaihteluista avovesiaikana koki kohtalaista huomattavaa haittaa noin 56 % vastanneista. Vastaavia talviaikaisia haittoja suurin osa kalastajista ei osannut arvioida, mikä kuvastaa talviaikaisen kalastuksen vähäisyyttä. Kalastutusten tuloksellisuuden vastaajat arvioivat keskimäärin tyydyttäväksi.

KEMIJOKI OY

Selvitys kalastuksesta Kemijoessa välillä Seitakorva-Taivalkoski vuonna 2020

Simo Paksuniemi, iktyonomi

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ	II
1. JOHDANTO	1
2. TIEDUSTELUN TOTEUTUS.....	1
3. LUPAMYNNIN KEHITYS	3
4. KALASTANEIDEN TALOUKSIEN JA KALASTUSPÄIVIEN MÄÄRÄ	4
5. PYYNNIN MÄÄRÄ JA SAALIS	6
5.1 TAIVALKOSKEN ALLAS.....	6
5.2 OSSAUSKOSKEN ALLAS	8
5.3 PETÄJÄSKOSKEN ALLAS.....	9
5.4 VALAJASKOSKEN ALLAS	9
5.5 SIERILÄN ALUE	10
5.6 VANTTAUSKOSKEN ALLAS	11
5.7 PIRTTIKOSKEN ALLAS	11
5.8 PÄÄUOMAN KOKONAISSAALIS	12
5.9 RAVUSTUS JA RAPUSAALIS.....	13
5.10 SIVUJOKIEN SAALIS	13
6. MIELIPIDEKYSYMYKSET	14
7. VAPAAT KOMMENTIT	19
8. TULOSTEN TARKASTELUA.....	20
8.1 TIEDUSTELUN TOTEUTUS	20
8.2 PYYNNIN MÄÄRÄ JA SAALIS.....	20
VIITTEET.....	22
LIITTEET.....	23

Copyright © Eurofins Ahma Oy

Teollisuustie 6
96320 ROVANIEMI
p. 040-1333800

www.eurofins.fi

Copyright © Eurofins Ahma Oy

1. JOHDANTO

Tässä raportissa esitetään Kemijoen pääuomaa välillä Seitakorvan voimalaitos – Taivalkosken voimalaitos koskevan kalastustiedustelun tulokset vuodelta 2020. Tiedustelualueeseen kuului lisäksi Ounasjoen alaosa Valajaskosken voimalaitoksen padotusalueen osalta. Isohaaran voimalaitoksen v. 2020 kalastuksesta toteutettiin erillinen kalastustiedustelu ja raportti (**Paksuniemi 2021**). Isohaaran altaan kalastustiedustelun tulokset huomioidaan pääpiirteittäin myös tämän raportin tulosten tarkastelussa. Edellinen vastaavanlainen laaja patoaltaiden tiedustelu on tehty vuoden 2015 kalastuksesta. Tiedustelu perustuu Kemijoki Oy:n ja PVO-Vesivoima Oy:n kalatalousviranomaisen hyväksymään Kemijoen kalataloudelliseen tarkkailusuunnitelmaan (KHO 20.12.2011, Dnro 4407/1/10). Napapiirin Kala Oy:n velvoitetarkkailuun (LAPELY/583/2021) 21.12.2021 kuuluvassa osiossa kysyttiin kalankasvatuksen mahdollisista vaikutuksista kalastukseen.

2. TIEDUSTELUN TOTEUTUS

Tiedustelu jaettiin alueellisten kalastuslupien kattavuuden ja aikaisempien kalastustiedustelujen vertailtavuuden pohjalta viiteen eri osa-alueeseen.

Tervolan lupa-alueeseen kuuluivat Taivalkosken voimalaitosaltaan osakaskuntien kalastuslupan lunastaneet sekä Tervolan yhteislupan lunastaneet henkilöt. Yhteislupa oikeutti kalastamaan vieheellä Taivalkosken ja Ossauskosken voimalaitosaltailla Tervolan kunnan alueella. Osakaskuntien lupatietoja saatiin vain Lapinniemen osakaskunnalta. Muut osakaskunnat ovat siirtyneet myymään pyydys- ja viehelupanaan Tervolan yhtenäislupaa. Paikallisten osuus kaikista luvan lunastaneista henkilöistä oli vajaat 40 % (Tervola ja Keminmaa).

Murolan lupa-alueeseen kuuluivat Murolan-Jautilan osakaskunnan kalastuslupan lunastaneet. Lupa-alue kattoi Ossauskosken voimalaitosaltaan yläosan Tervolan kunnan ja Rovaniemen kaupungin rajalta alkaen, Petäjaskosken voimalaitosaltaan sekä Valjaskosken voimalaitosaltaan alaosan, johon sisältyi myös ns. Kursungin allas (tunnetaan myös nimellä Illin allas). Murolan-Jautilan luvan ostaneiden henkilöiden määrä oli noin 450 henkilön paikkeilla. Lupakantojen osoitetiedot oli kuitenkin merkitty puutteellisesti, joten varsinaiseen otantaan saatiin hieman reilu puolet luvan ostaneista.

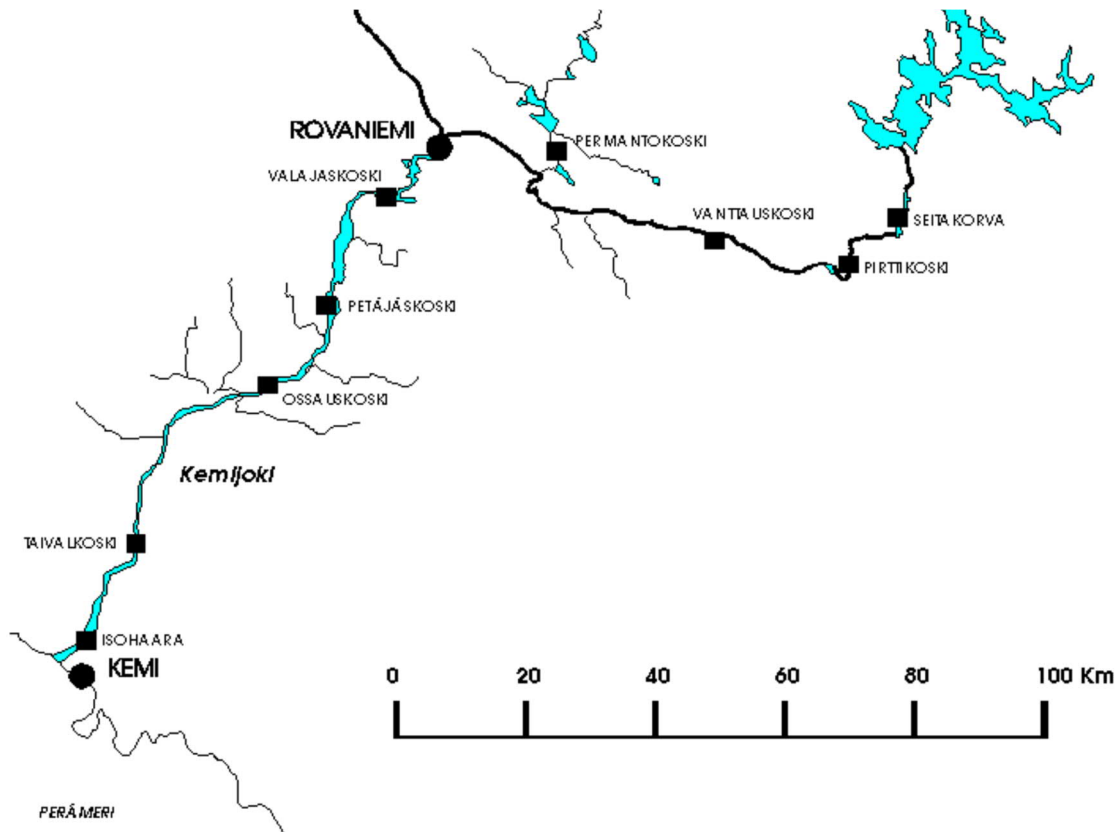
Rovaniemen lupa-alueeseen kuuluivat Rovaniemen yhteislupan, Rovaniemen, Korkalon ja Viirin osakaskuntien sekä Metsähallituksen luvan lunastaneet henkilöt. Lupa-alue kattoi Valajaskosken altaan Ounasjokea myöten Sinettä saakka ja Kemijoella Vanttauskosken voimalaitokseen saakka. Viirin osakaskunnan ja Metsähallituksen luvalla saattoi kalastaa myös Vanttauskosken voimalaitosaltaalla.

Metsähallitukselta saatiin tiedot kaikista Kemijoelle vieheluvan tai pyydyslupan ostaneista henkilöistä (vapalupa 2568/pyydyslupa 2005). Pyydyslupan ostaneita oli vain noin kaksikymmentä, mutta viehelupia oli sen sijaan myyty noin 560 henkilölle. Tiedustelu lähetettiin kaikille pyydyslupan lunastaneille ja vieheluvan lunastaneista otettiin noin 40 % otos. Metsähallituksen vieheluvanostaneista reilu puolet oli paikallisia Rovaniemen alueella asuvia ja vajaa puolet oli ulkopaikkakuntalaisia. Pyydyslupan ostaneet olivat kaikki paikallisia.

Myös Rovaniemen-Korkalon lupia myytiin runsaasti kokonaislupamäärän ollessa reilut 1200 kalastuslupaa. Näistä internetissä myytävän yhtenäislupan osuus kaikista Rovaniemen-Korkalon alueen luvista oli 57 % ja nyt ”nettilupaa” myytiin ensimmäistä kertaa enemmän kuin perinteistä ”paperista” lupaa.

Vanttauskosken altaan lupa-alueeseen kuuluivat alueen osakaskuntien alueelle lunastetut kalastusluvut, joista valtaosa oli Auttin osakaskunnan myymiä lupia (77 %). Lupa-alue kattoi Vanttauskosken voimalaitosaltaan Vanttauskosken voimalaitospadolta Pirttikosken voimalaitoksen alakanavaan saakka sekä Auttinjyrhämän.

Pirttikosken altaan lupa-alueeseen kuuluivat osakaskuntien alueelle lunastetut kalastusluvut, joista valtaosa oli Juujärven osakaskunnan myymiä lupia. Lupa-alue kattoi Pirttikosken voimalaitosaltaan sekä Juujärven Seitakorvan voimalaitoksen alakanavan alapuolella.

Kuva 2-1. Kemijoki välillä Kemijärvi-Perämeri. Tiedustelualueeseen kuului pääuoman jokijakso välillä Seitakorva-Taivalkoski sekä Ounasjoen alaosa Sinettä asti.

Tiedustelua varten kerättiin ja tallennettiin em. osakaskuntien sekä yhteislupa-alueiden kalastuslupavihkoista ja/tai -luetteloista nimi- ja osoitetiedot. Metsähallituksen sekä Rovaniemen-Korkalon ”nettiluvan” lunastaneiden tiedot saatiin sähköisessä muodossa. Tiedustelu postitettiin jokaiselle luvan lunastaneelle Suomessa asuvalle henkilölle, jonka lähi- ja postiosoite oli tiedossa. Luvan lunastaneita henkilöitä oli tiedustelualueella yhteensä 2 868 kpl ja talouksia 2649 kpl. Kalastustiedustelu postitettiin 2079:lle henkilölle. Mikäli talouteen tuli useampia kyselyjä niin tällaisessa tapauksessa kaikki ilmoittivat yhteenlasketun saaliinsa yhdessä saalislomakkeessa. Kalastustiedustelun tulokset käsiteltiin talouskohtaisesti. Esimerkki tiedustelulomakkeesta on **liitteessä 1**.

Vastauksia saatiin kahden kyselykierroksen jälkeen yhteensä 971 kpl. Huomioiden virheellisten osoite- tms. tietojen vuoksi postin hylkäämät kirjeet saatiin palautusprosentiksi 47 %, mitä voidaan pitää hieman heikohkona. Palautusprosentit olivat heikoimmat Metsähallituksen sekä Rovaniemen-Korkalon ”nettiluvan” osalta. Näitä lupia ostavat yleisimmin ulkopaikkakuntalaiset tai muutoin vähän kalastavat. Saalis on voinut jäädä olemattomaksi, joten vastusaktiivisuus jää tyypillisesti näillä ryhmillä heikoksi.

Kalastusta ja saalista tiedusteltiin voimalaitosaltaittain. Lisäksi Valajaskosken ja Vanttauskosken voimalaitoksen välinen jokijakso jaettiin kahteen osaan Oikaraisen sillan kohdalta. Myös Taivalkosken altaan kalastus ja saalis eriteltiin Tervolan sillan ollessa rajana. Kalastajien kokonaismäärä, pyydysten käyttötiedot sekä niillä saatu saalis laskettiin siten, että tiedusteluun vastaamattomien henkilöiden keskuudessa arvioitiin kalastusaktiivisuuden ja -kohteiden jakauma samaksi kuin ensimmäisellä ja toisella tiedustelukierroksella vastanneiden keskuudessa. Vastaavasti meneteltiin myös kalastuspäivien sekä sivujokikalastuksen ja -saaliiden osalta. Näin menetellen laajennetuksi kalastaneiden talouksien määräksi saatiin yhteensä 2 261 kpl (**taulukko 2-1**). Kalastaneiden määrä osa-alueittain on esitetty myöhemmin.

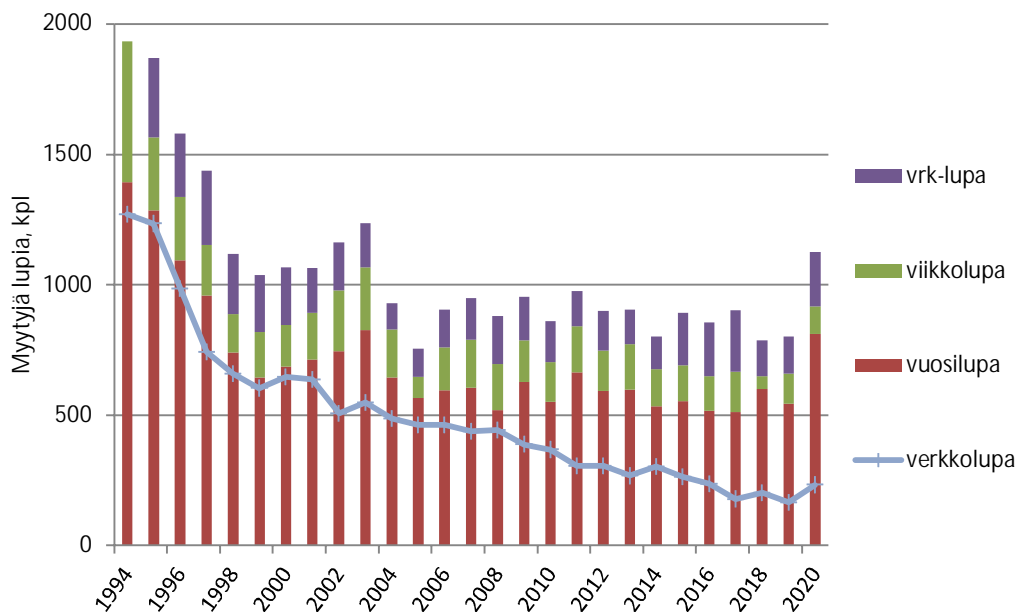
Taulukko 2-1. Vuoden 2020 kalastustiedustelun toteutus ja kalastajamäärät lupa-alueittain.

Lupa-alue	luvan		vastauksia yht.	* palautus		kalastaneita %	ei		laajennettu kalastaneiden talouksien lkm
	lunastaneita talouksia	tiedusteluja lähetetty		%	tavoitettiin %		kalastaneita %	kalastaneita %	
Tervolan alue	210	210	96	46	46	83	17	175	
Muurola-Jaatila ok	410	242	153	63	37	90	10	370	
Ala-Kemijoki yhteensä	620	452	249	55	40	88	12	545	
Rovaniemi-MH-Viiri	1846	1507	598	40	32	84	16	1543	
Vanntauskosken allas	97	84	84	100	87	94	6	91	
Pirttikosken allas	86	62	40	65	47	95	5	82	
Keski-Kemijoki yhteensä	2029	1658	722	44	36	85	15	1716	
YHTEENSÄ	2649	2110	971	46	37	86	14	2261	

3. LUPAMYYNIN KEHITYS

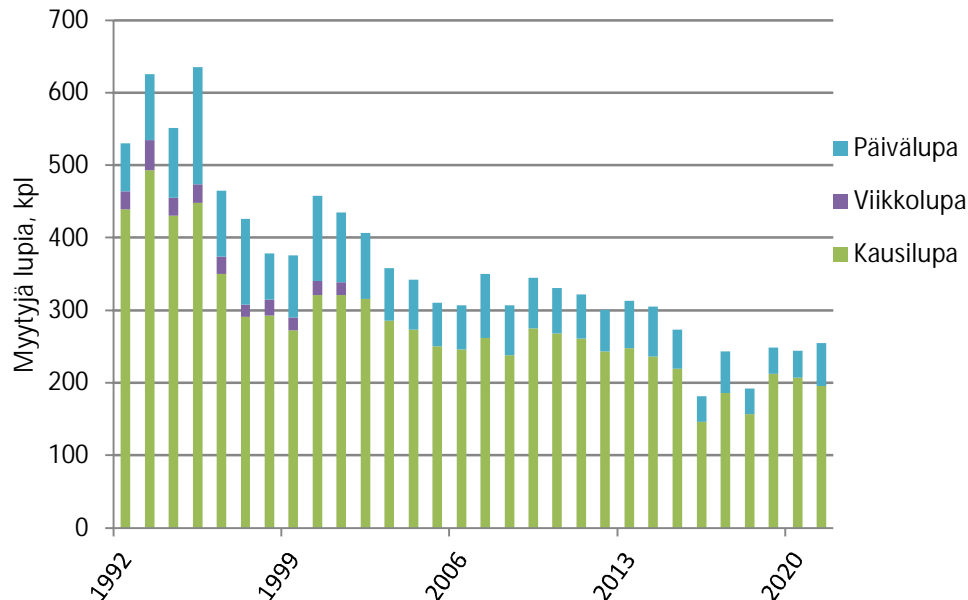
Seuraavassa on tarkasteltu kalastuslupien myynnin kehitystä Rovaniemen ja Korkalon osakaskuntien yhteislupa-alueella sekä ns. Tervolan yhteislupa-alueella, joka käsittää Taivalkosken ja Ossauskosken voimalaitosaltaiden vesialueet Tervolan kunnan alueella. Rovaniemen ja Korkalon osakaskuntien vesialueet ulottuvat Valajaskosken voimalaitoksen yläpuolelta aina Sierilän alueelle Kemijoen eteläpuolta Juomujokisuuhun ja pohjoispuolta Tervakariin saakka. Luvanmyyntitiedot on saatu ko. osakaskunnilta ja yhteislupa-alueelta.

Vuodesta 2004 alkaen viehelupien myynti on pysynyt jokseenkin vakaalla tasolla, mikä on ollut keskimäärin hieman alle tuhannen lupaa vuodessa. Vuonna 2020 luvanmyynnissä tapahtui selvä kasvu, mikä osaksi selittyy sähköisen kalastusluvan suosiolla sekä kalastuksen lisääntymisenä Korona-virusepidemian aikana. Vuosien 1998-2003 välisenä aikana myytiin keskimäärin 1 250 viehelupaa. Verkkolupien määrä on vuosien varrella vähentynyt verkkokalastuksen hiipumisen myötä. Niidenkin määrä kuitenkin hieman kasvoi v. 2020. (Kuva 3-1)

Kuva 3-1. Rovaniemen ja Korkalon osakaskuntien myymät viehe- ja verkkoluvat vuosina 1994-2020. Eri viehelupatyypit on esitetty pylväillä ja verkkolupa viivalla.

Tervolan yhteislupa-alueen viehekalastuslupia myytiin vuosina 2005-2014 jokseenkin tasaisesti keskimäärin reilut 300 kpl vuosittain. Tämän jälkeen lupamäärät alkoivat vähetä ja vuosina 2016 ja 2018 luvanmyynti oli tavanomaista vähäisempää, mihin vaikutti mm. uomanperkaukukset ja kesän sateisuus (**Paksuniemi 2017**). Vuodesta 2019 lähtien vuosittain myytyjen lupien kokonaismäärä on vakiintunut noin 250 luvan paikkeille. 1990-luvun alkupuolen huippuvuosina Tervolan yhtenäislupien myynti oli jopa reilut 600 lupaa vuodessa. (**Kuva 3-2**)

Kuva 3-2. Tervolan yhteislupa-alueelle myytyjen viehekalastuslupien määrä vuosina 1992-2020.

4. KALASTANEIDEN TALOUKSIEN JA KALASTUSPÄIVIEN MÄÄRÄ

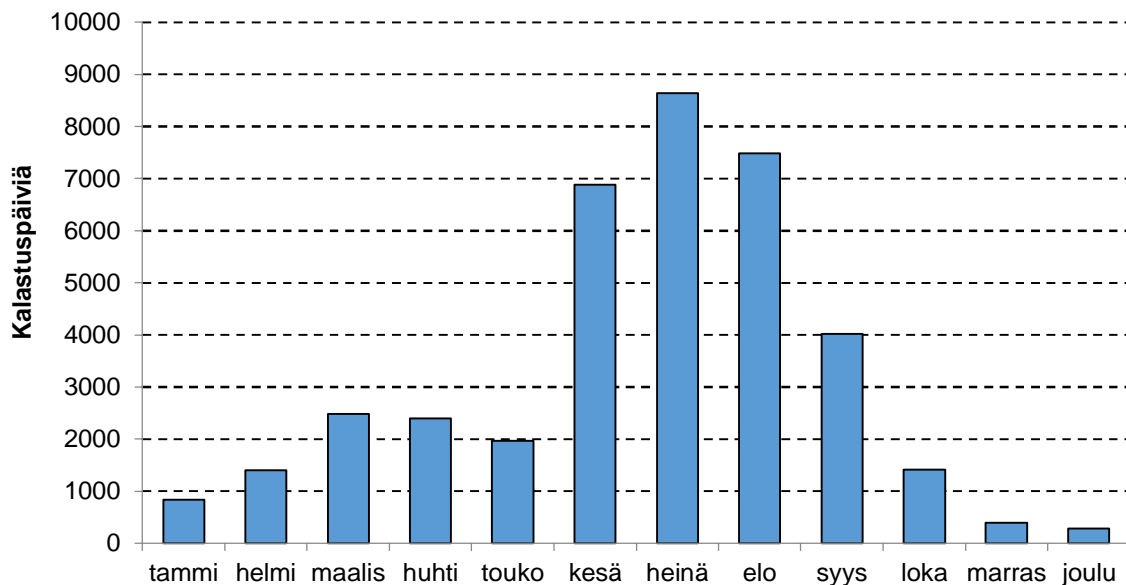
Eri osa-alueilla kalastaneiden talouksien kokonaismäärät on esitetty **taulukossa 4-1**. Osa talouksista oli kalastanut useammalla osa-alueella, joten osa-alueittain (voimalaitosaltaittain) summattu kalastaneiden talouksien määrä on suurempi kuin lupa-alueittain.

Kalastajia oli edelleen selvästi eniten Rovaniemen alueen Valajaskosken altaalla (Valajaskosken vl – Sinettä – Oikaraisen silta), jossa kalastukseen osallistui 780 taloutta. Vähiten kalastajia oli Taivalkosken ja Tervolan sillan välisellä alueella, missä kalasti 70 taloutta. Koko tiedustelualueen yhteenlaskettu kalastuspäivien määrä oli noin 38 200 ja taloutta kohti vuoden aikana kertyi keskimäärin noin 17 kalastuspäivää. Lähes kolmannes kaikista kalastuspäivistä kertyi Valajaskosken altaalla, missä niitä oli reilut 11 700. Keskimäärin eniten kalastuspäiviä oli Petäjäskosken altaalla, missä käytiin taloutta kohti vuoden aikana kalassa 27 päivänä.

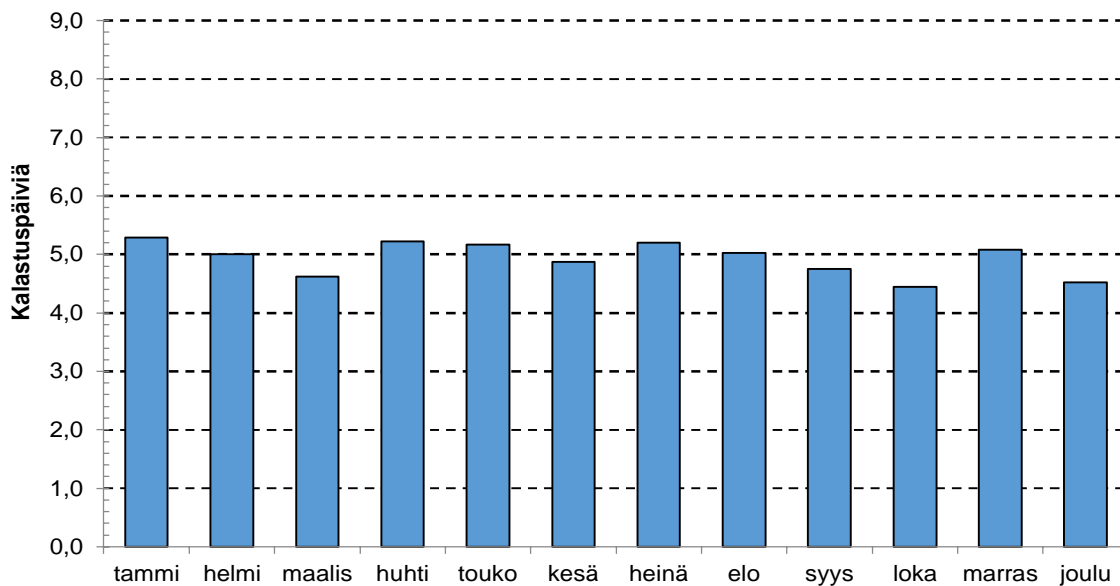
Taulukko 4-1. Kalastaneiden talouksien ja kalastuspäivien määrät Kemijoen pääuoman eri osa-alueilla vuonna 2020.

	Kalastaneita talouksia	Kalastuspv. Keskiarvo	Kalastuspv. yht.
Taivalkoski-Tervolan silta	70	14	987
Tervolan silta-Ossauskoski	125	26	3188
Ossauskosken allas	134	13	1730
Petäjäsosken allas	252	27	6688
Valajäsosken allas	780	15	11743
Oikarainen-Vanttauskoski	621	13	8116
Vanttauskosken allas	187	21	3879
Pirttikosken allas	82	23	1868
	2372	17	38200

Kuukausittaisessa kalastuspäivien jakautumisesta voi huomata, että eniten kalassa käytiin kesä-elokuun aikana, jolloin vuoden kalastuspäivistä kertyi n. 60 % (n. 23 000). **(Kuva 4-1)**

Kuva 4-1. Kalastuspäivien summa kuukausittain Kemijoessa välillä Taivalkosken voimalaitos-Seitakorvan voimalaitos vuonna 2020.

Keskivertotalouksien kalastuspäivien määrä vaihteli kuukausittain varsin vähän ja oli kuukaudesta riippuen noin 4,5 - 5,3 kalastuspäivää. Kalastuspäivien lukumäärä oli suurimmillaan tammikuussa (**kuva 4-2**), mikä selittyy kalastavien talouksien jokseenkin vähäisellä määrällä. Tuolloin kuitenkin harjoitettiin etenkin talviverkko- ja koukkukalastusta.

Kuva 4-2. Keskimääräinen kalastuspäivien lukumäärä kuukausittain Kemijoessa välillä Taivalkosken voimalaitos-Seitakorvan voimalaitos vuonna 2020.

5. PYYNNIN MÄÄRÄ JA SAALIS

5.1 Taivalkosken allas

Taivalkosken altaan kalastus ja saalis jaettiin kahteen osa-alueeseen eli Tervolan sillan ala- ja yläpuolisiin alueisiin.

Välillä Taivalkosken voimalaitos-Tervolan silta kalasti 70 taloutta. Taivalkosken voimalaitoksen ja Tervolan sillan välisen alueen suosituin kalastusmuoto oli vetokalastus, jota oli harjoittanut n. 66 % kalastaneista talouksista. Seuraavaksi yleisin kalastusmuoto oli pilkkikalastus ja sitä harjoitti 37 % kalastaneista. Verkkokalastusta harjoitettiin pelkästään avovesikaudella ja sitä oli harjoittanut noin viidennes talouksista. **(Taulukko 5-1)**

Alueen kokonaissaalis oli yhteensä 2775 kg. Vapapyydyksillä saatiin kokonaissaaliista 54 % ja niistä etenkin vetokalastamalla (30 %). Passiivisilla pyydyksillä saatiin kokonaissaaliista 46 % ja niistä lähinnä verkoilla ja katiskoilla. Yleisimmät saalislajit olivat ahven (34 %), hauki (28 %), särkikalat (20 %) ja kirjolohi (13 %). Taimen ja kuhasaaliit olivat vähäiset ja molemmat noin prosentin luokkaa. Siikaa ei esiintynyt saaliissa ollenkaan.

Taulukko 5-1. Pyydystä käyttäneiden määrä, kokonaispyyntiponnistus sekä kokonaissaalis lajeittain Taivalkosken voimalaitoksen-Tervolan sillan välisellä alueella vuonna 2020. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 70 taloutta.

PYYDYS	Pyyd. käyttän.	Kokonais- PP	Siika	Harjus	Taimen	Hauki	Made	Ahven	Kirjo- lohi	Särki- kalat	Kuha	Yht. kg	Osuus %
Verkot	15	896	0	2	6	335	11	116	151	50	33	705	25
Katiska	9	277	0	0	0	59	0	254	0	184	0	497	18
Talvikoukut	4	285	0	0	0	0	46	0	0	0	0	46	2
Muut	2	11	0	0	0	4	0	2	13	0	0	20	1
Vetokalastus	46	322	0	0	4	356	0	280	128	66	2	837	30
Muu vapakal.	13	101	0	0	4	18	0	91	41	88	0	241	9
Pilkki	26	256	0	4	7	0	2	204	39	173	0	429	15
Yhteensä (kg)			0	7	22	772	59	947	372	561	35	2775	100
Osuus %			0	0	1	28	2	34	13	20	1	100	

Välillä **Tervolan silta-Ossauskosken voimalaitos** kalasti 125 taloutta. Suosituimmat pyyntimuodot olivat vetokalastus sekä muu vapakalastus (lähinnä heittokalastus ja onkiminen) ja molempia pyyntimuotoja harjoitti vajaat 60 % kalastaneista. Vetokalastukselle kertyi taloutta kohden kalastuskauten aikana keskimäärin 17 pyyntikertaa. Verkkokalastusta harjoitettiin pääasiassa avovesikaudella ja sitä harjoitti noin 17 % kalastaneista.

Tervolan ja Ossauskosken voimalaitoksen välisen alueen kokonaissaalis oli 5368 kg. Vapapyynnin saalisosuus kokonaissaaliista oli 68 % ja saalista saatiin sekä heittokalastusvälineillä että vetokalastaen. Passiivisista pyydyksistä selvästi eniten saalista saatiin avovesikauden verkkokalastuksessa (22 %)

Selvästi yleisin saalislaji oli kirjolohi (46 %), jonka saalis jakaantui varsin tasaisesti heitto- ja vetokalastukselle sekä verkoille. Seuraavaksi yleisimmät saalislajit olivat hauki (21 %), ahven (16 %) ja särkikalat (10 %). Kuhan, taimenen ja harjuksen saalisosuudet olivat noin 2 % paikkeilla. Siikaa esiintyi saaliissa vain 4 kg. **(Taulukko 5-2)**

Taulukko 5-2. Pyydystä käyttäneiden määrä, kokonaispyyntiponnistus sekä kokonaissaalis lajeittain Tervolan sillan-Ossauskosken välisellä alueella vuonna 2020. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 125 taloutta.

PYYDYS	Pyyd. käyttän.	Kokon. PP	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjo- lohi	Särki- kalat	Kuha	Lohi	Muut	Yht. (kg)	Osuus %
Talviverkot	1	10	0	0	0	0	0	0	13	0,5	0	0	0	14	0
Verkot	20	1940	4	37	0	242	3	79	734	1	71	8	2	1181	22
Katiska	18	493	0	0	0	85	9	220	0	174	0	0	0	488	9
Vetokalastus	71	1197	0	45	8	535	0	224	789	18	33	0	0	1652	31
Muu vapakal.	70	1212	0	30	98	260	0	234	919	240	13	0	0	1793	33
Pilkki	26	332	0	2	0	28	4	111	11	78	5	0	0	241	4
Yhteensä (kg)			4	115	106	1150	16	867	2466	511	123	8	2	5368	100
Osuus %			0	2	2	21	0	16	46	10	2	0	0	100	

Kokonaisuudessaan Taivalkosken altaalla kalasti 180 taloutta ja altaasta pyydettiin tiedustelun mukaan saalista yhteensä 8143 kg. Lähes kolmannes kokonaissaaliista saatiin vetokalastamalla ja noin neljännes heitto- ja onkikalastusvälineillä (muu vapakalastus). Verkoilla saatiin saaliista vajaa neljännes.

Kilomääräisesti yleisin saalislaji oli kirjolohi, jota oli saaliista 35 %. Hauen saalisosuus oli 24 % ja ahvenen vajaa 22 %. Kuhan ja taimenen saalisosuudet olivat molempien noin 2 %. **(Taulukko 5-3)**

Taulukko 5-3. Pyydystä käyttäneiden määrä, kokonaispyyntiponnistus sekä kokonaissaalis lajeittain Taivalkosken altaalla vuonna 2020. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 180 taloutta.

PYYDYS	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjo- lohi	Särki- kalat	Kuha	Lohi	Muut	Yht. kg	Osuus %
Talviverkot	0	0	0	0	0	0	13	1	0	0	0	14	0,2
Verkot	4	43	2	577	14	195	885	51	104	8	2	1886	23
Katiska	0	0	0	145	9	474	0	358	0	0	0	985	12
Talvikoukut	0	0	0	0	46	0	0	0	0	0	0	46	1
Muut	0	0	0	4	0	2	13	0	0	0	0	20	0,2
Vetokalastus	0	50	8	890	0	504	918	83	35	0	0	2488	31
Muu vapakal.	0	35	98	277	0	325	959	328	13	0	0	2034	25
Pilkki	0	9	5	28	7	314	50	251	5	0	0	670	8
	4	136	113	1922	75	1814	2839	1071	158	8	2	8143	100
	0	2	1	24	1	22	35	13	2	0	0	100	

5.2 Ossauskosken allas

Ossauskosken altaalla kalastusta harjoitti 134 taloutta. Yleisimmin harjoitettuja kalastusmuotoja olivat eri vapapyyntimuodot ja erityisesti vetokalastus, jota harjoitti reilu puolet kalastaneista. Verkkopyyntiä harjoitti talouksista 15 % ja sitä harjoitettiin myös talvella. Ossauskosken altaan kokonaissaalis oli yhteensä 2538 kg. Vapapyyntin osuus kokonaissaaliista oli 64 % ja suurin osa siitä saatiin vetokalastamalla (38 %). Verkkosten osuus kokonaissaaliista oli 23 %. Yleisimmän saalislajit Ossauskosken altaalla olivat ahven (26 %), hauki (25 %) ja kirjolohi (23 %). Kujan, taimenen ja harjuksen saalisosuudet olivat noin 3 % paikkeilla. Siian osuus saaliissa oli vain prosentin tuntumassa. (Taulukko 5-4)

Taulukko 5-4. Pyydystä käyttäneiden määrä, kokonaispyyntiponnistus sekä kokonaissaalis lajeittain Ossauskosken altaalla vuonna 2020. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 134 taloutta.

PYYDYS	Pyyd. käyttän.	Kokon. PP	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjo- lohi	Särki- kalat	Kuha	Muut	Yht. kg	Osuus %
Talviverkot	9	115	1	6	0	158	112	0	20	0	0	0	296	12
Verkot	13	256	11	10	7	110	16	41	61	11	24	0	290	11
Katiska	15	579	0	0	0	44	7	209	0	13	0	1	273	11
Talvikoukut	4	657	0	0	0	4	28	0	0	0	0	0	33	1
muut	2	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0	7	0
Vetokalastus	70	371	2	27	9	244	0	228	396	0	53	0	959	38
Muu vapakal.	50	501	0	36	35	76	0	39	109	9	11	0	314	12
Pilkki	53	252	8	4	16	4	61	136	0	129	0	8	366	14
	Yhteensä (kg)		22	86	71	639	224	652	586	161	88	9	2538	100
	Osuus %		1	3	3	25	9	26	23	6	3	0		

5.3 Petäjaskosken allas

Petäjaskosken altaalla kalastaneiden talouksien määrä oli 252 taloutta. Tyypillisimmin harjoitettiin eri vapakalastusmuotoja kuten vetokalastusta, heittokalastusta ja pilkkimistä. Näistä selvästi yleisimmin harjoitettiin vetokalastusta, jota harjoitti 56 % kalastaneista. Vetokalastuskertoja kertyi vuodessa hieman reilut yhdeksän pyyntikertaa. Verkkokalastusta harjoitti reilu kolmannes kalastaneista. Pyyntiä tapahtui sekä avovesikaudella että talvikautena, joskin talvipyynti oli huomattavasti harvinaisempaa.

Petäjaskosken altaalla tiedustelun perusteella arvioitu kokonaissaalis oli 9812 kg. Reilu puolet kokonaissaaliista saatiin vapapyydyksillä ja kolmannes verkkopyynnillä. Tyypillisimmät saalislajit Petäjaskosken altaalla olivat ahven (30 %), hauki (29 %), kirjolohi (14 %) ja kuha (12 %). Taimenen saalisosuus oli noin 2 % ja siian osuus yhden prosentin luokkaa. **(Taulukko 5-5)**

Taulukko 5-5. Pyydystä käyttäneiden määrä, kokonaispyyntiponnistus sekä kokonaissaalis lajeittain Petäjaskosken altaalla vuonna 2020. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 252 taloutta.

PYYDYS	Pyyd. käyttän.	Kokon.- PP	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjo- lohi	Särki- kalat	Kuha	Muut	Yht. kg	Osuus %
Talviverkot	12	1087	24	10	1	265	97	16	28	28	193	0	662	7
Verkot	75	5050	64	116	0	728	78	267	499	262	487	5	2505	26
Katiska	48	1354	0	0	0	244	0	714	0	27	0	3	988	10
Talvikoukut	8	226	0	0	0	0	59	0	0	0	0	0	59	1
Muut	5	?	0	0	0	54	0	27	0	40	0	0	121	1
Vetokalastus	140	1278	0	17	11	1290	0	583	334	7	279	0	2521	26
Muu vapakal.	113	999	6	15	5	269	0	278	416	66	196	5	1256	13
Pilkki	102	1346	35	6	0	11	13	1078	75	475	5	4	1702	17
	Yhteensä (kg)		128	164	17	2859	248	2963	1352	904	1160	17	9812	100
	Osuus %		1	2	0	29	3	30	14	9	12	0	100	

5.4 Valajaskosken allas

Valajaskosken altaaksi on tässä tiedustelussa määritelty Valajaskosken voimalaitoksen padotusalue sekä Olkkakosken ja Oikaraisten sillan välinen jokijakso. Valajaskosken altaalla oli tiedustelun perusteella harjoittanut kalastusta 780 taloutta. Selvästi suosituin pyyntimuoto oli erilaisilla vapakalastusvälineillä tapahtuva kalastus. Niistä yleisimmin harjoitettiin muuta vapakalastusta (sis. heittokalastus ja onkiminen) sekä vetokalastusta ja molempia kalastusmuotoja harjoitti noin puolet kalastaneista. Vetokalastusta harjoittaneille kertyi avovesikaudella keskimäärin 10 kalassakäyntikertaa. Verkkokalastusta harjoitettiin yleisemmin avovesikaudella ja sitä harjoitti reilut 11 % kalastaneista.

Valajaskosken altaalla kalastaneiden kokonaissaalis oli 16304 kg. Reilu kolmannes kokonaissaaliista saatiin vetokalastaen ja vajaa neljännes muilla vapapyydyksillä (sis. heittokalastus ja onkiminen). Verkkokalastamalla saaliista saatiin 15 %.

Yleisin saalislaji oli hauki (34 %), jota saatiin etenkin veto- ja heittokalastamalla. Toiseksi yleisin saalislaji oli ahven ja sitä saatiin vapapyyntin lisäksi merkittävä määrä myös katiskalla. Kolmanneksi yleisin saalislaji oli kirjolohi (18 %), jonka saaliista 60 % saatiin vetokalastamalla. Muista lohensukuisista lajeista harjuksen saalisosuus oli 2 % ja taimenen ja siian osuus molemmilla prosentin luokkaa. Kuhan saalisosuus oli 3 % ja sitä saatiin eniten vetokalastaen. **(Taulukko 5-6)**

Taulukko 5-6. Pyydystä käyttäneiden määrä, kokonaispyyntiponnistus sekä kokonaissaalis lajeittain Valajaskosken altaalla vuonna 2020. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 780 taloutta.

Pyydys	Pyyd. käyttän.	Kokon.- PP	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjo-lohi	Särki-kalat	Kuha	Lahna	Muut	Yht. kg	Osuus %
Talviverkot	25	1035	1	4	0	322	133	36	101	59	33	11	0	699	4
Verkot	71	2611	53	9	6	756	17	314	344	283	45	7	5	1839	11
Katiska	88	2056	0	0	0	603	2	907	0	152	0	2	0	1667	10
Talvikoukut	55	3596	0	0	0	133	158	0	6	0	0	0	0	296	2
Muut	7	107	0	0	0	21	0	13	9	0	0	0	24	68	0
Vetokalastus	398	4023	0	77	151	2254	0	919	1736	135	250	0	14	5536	34
Muu vapakal.	415	3986	5	40	209	1440	1	875	683	425	111	0	12	3803	23
Pilkki	254	2142	46	2	18	36	33	990	18	1209	0	0	44	2396	15
Yhteensä (kg)			105	133	385	5565	344	4055	2897	2262	439	21	98	16304	100
Osuus %			1	1	2	34	2	25	18	14	3	0	1	100	

5.5 Sierilän alue

Sierilän alueella eli Oikaraisen kylän kohdalla olevan sillan ja Vanttauksen voimalaitoksen välisellä jokijaksolla kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 621 taloutta. Suosituin kalastusmuoto oli vapapyynti heitto- ja perhokalastusvälineillä. Tätä vapapyyntiä harjoitti 76 % kalastaneista talouksista ja taloudet harjoittivat sitä keskimäärin 9 kertaa vuoden aikana. 28 % kalastaneista kävi alueella vetokalastamassa ja heille kertyi myös sama määrä pyyntikertoja kuin heitto- ja perhokalastajille. Verkko- ja katiskapyynti oli alueella tyypillisesti vähäisempää kuin patoallasalueilla keskimäärin.

Kokonaissaalis oli Sierilän alueella yhteensä 9292 kg. Lähes puolet kokonaissaaliista saatiin heitto- ja perhokalastusvälineillä ja reilu kolmannes vetouistelemalla. Passiivisten pyydysten kuten verkkojen ja katiskojen saalisosuus oli 10 %.

Sierilän alueella yleisimmät saalislajit olivat hauki (27 %), kirjolohi (26 %), harjus (20 %) ja ahven (13 %). Taimenen saalis osuus oli 5 % paikkeilla. (Taulukko 5-7)

Taulukko 5-7. Pyydystä käyttäneiden määrä, kokonaispyyntiponnistus sekä kokonaissaalis lajeittain Sierilän alueella vuonna 2020. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 621 taloutta.

PYYDYS	Pyyd. käyttän.	Kokon. PP	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjo-lohi	Särki-kalat	Kuha	Muikku	Muut	Yht. kg	Osuus %
Verkot	21	788	21	36	31	216	6	78	71	62	24	12	5	561	6
Katiska	21	504	0	0	0	76	2	197	0	81	0	0	0	356	4
Talvikoukut	5	181	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	5	0
Muut	5	373	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0
Vetokalastus	173	1642	2	222	590	1059	0	208	1126	9	34	0	0	3251	35
Muu vapakal.	474	4112	9	218	1132	1142	2	400	1211	255	59	0	4	4433	48
Pilkki	76	514	4	7	95	17	0	316	11	235	0	0	1	685	7
Yhteensä (kg)			37	483	1848	2509	15	1200	2420	642	117	12	9	9292	100
Osuus %			0	5	20	27	0	13	26	7	1	0	0	100	

5.6 Vanttauskosken allas

Vanttauskosken altaalla oli kalastaneita talouksia yhteensä 187 kpl. Kalastusmuodoista olivat suosituimpia erilaiset vapakalastusmuodot kuten vetokalastus sekä muu vapakalastus (mm. heittokalastus). Vetokalastusta harjoitti reilu puolet kalastaneista ja sitä harjoittaneille kertyi vuodessa keskimäärin reilut 9 kalassakäyntikertaa. Verkkokalastusta harjoitti 38 % kalastaneista ja sitä harjoitettiin lähinnä avovesikaudella ja vähäisessä määrin myös talvella.

Vanttauskosken altaalla kokonaissaalis oli yhteensä 6096 kg. Kokonaissaaliista 55 % saatiin verkoilla ja 35 % vetokalastamalla ja muilla vapakalastusvälineillä (läh. heitto- ja onkikalastus). Yleisimmät saalislajit olivat kirjolohi (27 %), hauki (23 %) ja ahven (13 %). Muikkua saatiin neljänneksi eniten (11 %) ja seuraavaksi eniten kuhaa (9 %). Taimenen saalis osuus oli 6 % ja siikaa sekä harjusta saatiin molempia prosentien saalisosuudella. **(Taulukko 5-8)**

Taulukko 5-8. Pyydystä käyttäneiden määrä, kokonaispyyntiponnistus sekä kokonaissaalis lajeittain Vanttauskosken altaalla vuonna 2020. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 187 taloutta.

PYYDYS	Pyyd. käyttän.	Kokon. PP	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjo- lohi	Sarki- kalat	Kuha	Muikku	Muut	Yht. kg	Osuus %
Talviverkot	12	418	6	21	0	122	144	2	78	12	90	0	0	476	8
Verkot	68	4137	68	165	8	433	25	264	736	89	388	692	0	2867	47
Katiska	28	800	0	0	0	7	14	182	0	14	0	0	5	223	4
Talvikoukut	12	729	0	0	0	36	85	0	0	0	0	0	0	121	2
Muut	5	?	0	0	0	47	0	7	0	47	9	0	0	111	2
Vetokalastus	100	948	0	135	19	551	0	150	563	2	28	0	0	1448	24
Muu vapakal.	79	699	0	41	19	185	7	74	280	12	43	0	0	659	11
Pilikki	47	254	5	2	5	14	0	119	14	20	9	0	1	190	3
	Yhteensä (kg)		79	364	51	1395	275	799	1671	197	568	692	6	6096	100
	Osuus %		1	6	1	23	5	13	27	3	9	11	0	100	

5.7 Pirttikosken allas

Pirttikosken altaalla (sis. Juujärven) kalasti tiedustelun perusteella yhteensä 82 taloutta. Tavanomaisimmat pyyntimuodot olivat vetokalastus, jota harjoitti 30 % talouksista ja verkkokalastus, jota harjoitti 26 % talouksista. Kalastuskertoja vetokalastajille kertyi vuosittain keskimäärin 12.

Pirttikosken altaasta pyydetty kokonaissaalis oli yhteensä 4351 kg. Alueen kokonaissaaliista valtaosa (82 %) saatiin Juujärven alueelta. Kokonaissaaliista hieman reilu puolet pyydettiin verkoilla ja reilu neljännes vetokalastaen.

Yleisimmät saalislajit olivat kirjolohi (30 %) ja hauki (23 %). Muikun saalisosuus (18 %) oli muihin alueisiin nähden korkea ja johtuu lähinnä Juujärvellä verkoilla tapahtuvasta muikun pyynnistä. Ahven oli neljänneksi yleisin saalislaji 14 % saalisosuudella. Kuhan saalisosuus oli 4 % ja taimenen osuus oli 3 %. Siian saalisosuus jäi alle prosentin. **(Taulukko 5-9)**

Taulukko 5-9. Pyydystä käyttäneiden määrä, kokonaispyyntiponnistus sekä kokonaissaalis lajeittain Pirttikosken altaalla (sis. Juujärven) vuonna 2020. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä oli 82 taloutta.

PYYDYS	Pyyd. käyttän.	Kokon.- PP	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjo-lohi	Särki-kalat	Kuha	Muikku	Muut	Yht. kg	Osuus %
Verkot	21	582	14	94	2	363	114	86	576	24	140	796	6	2215	51
Katiska	10	150	0	0	0	24	11	191	0	19	0	0	0	245	6
Talvikoukut	3	39	0	0	0	6	86	0	0	0	0	0	0	92	2
Vetokalastus	25	295	0	32	0	473	0	96	570	2	17	0	0	1190	27
Muu vapakal.	9	106	0	8	0	136	0	38	152	0	0	0	0	334	8
Pilkki	15	80	0	0	0	2	0	188	11	71	0	0	2	274	6
Yhteensä (kg)			14	134	2	1004	211	599	1309	116	157	796	9	4351	100
Osuus %			0	3	0	23	5	14	30	3	4	18	0	100	

5.8 Pääuoman kokonaissaalis

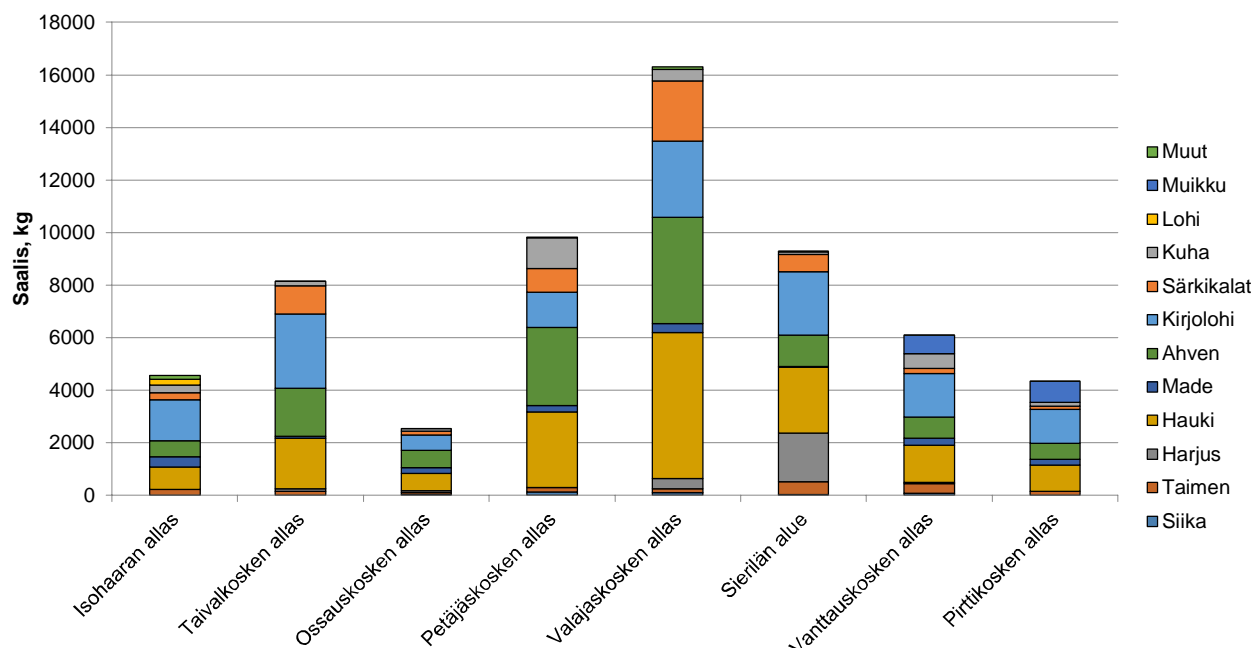
Kemijoen pääuoman eri osa-alueiden (sis. myös Isohaaran patoaltaan) yhteenlaskettu kalastustiedustelun kokonaissaalis vuonna 2020 oli 61,1 tonnia. Kokonaissaaliista 65 % pyydettiin vapakalastusvälineillä ja etenkin vetouistelemalla, minkä osuus kokonaissaaliista oli lähes kolmannes. Verkkopyynnin osuus kokonaissaaliista oli neljännes. Heittokalastamalla ja onkimalla (muu vapakalastus) saatiin kokonaissaaliista vajaa neljännes.

Saalislajeista merkittävin oli hauki, jonka saalis oli 16,7 tonnia ja osuus kokonaissaaliista 27 %. Haukisaaliista merkittävin saalismäärä saatiin vetouistelemalla (7,3 tn). Kirjolohta saatiin kilomääräisesti toiseksi eniten ja saalis oli 14,6 tn (24 %). Kirjolahista 73 % pyydettiin vapavälineillä ja lähes loput verkoilla. Kolmanneksi runsain saalislaji oli ahven 12,7 tn saaliilla (21 %). Merkittävimmät ahvensaaliit saatiin pilkillä, katiskalla ja vetokalastamalla. Taimensaalis oli 1,7 tn ja saalisosuus 3 %. Kuhasaalis oli liki 3 tn ja saalis osuus 5 %. Harjussaalis oli 2,5 tn ja saalisosuus 4 %. Siikasaalis oli noin 400 kg ja saalisosuus vajaan prosentin luokkaa. (Taulukko 5-10)

Taulukko 5-10. Kokonaissaalis lajeittain Kemijoen pääuomassa välillä Seitakorva – Isohaara vuonna 2020

PYYDYS	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjo-lohi	Särki-kalat	Kuha	Lohi	Muikku	Muut	Yhteensä (kg)	Osuus (%)
Talviverkot	32	41	1	905	754	65	369	105	325	0	0	11	2608	4
Verkot	240	517	56	3317	283	1293	3554	796	1284	124	1499	45	13008	21
Katiska	0	0	0	1155	48	2933	4	686	0	0	0	11	4836	8
Talvikoukut	0	0	0	187	578	0	6	0	6	0	0	0	777	1
Muut	0	14	4	130	0	53	24	88	10	0	0	24	347	1
Vetokalastus	5	685	788	7254	0	2856	6162	239	818	106	0	14	18926	31
Muu vapakalastus	20	429	1498	3675	11	2192	4278	1192	513	9	0	29	13845	23
Pilkki	97	31	139	112	114	3302	234	2519	20	0	0	171	6740	11
Yhteensä (kg)	394	1717	2486	16736	1788	12694	14630	5624	2978	239	1499	305	61088	100
Osuus (%)	1	3	4	27	3	21	24	9	5	0	2	0	100	

Kemijoen pääuoman eri osa-alueilta (sis. myös Isohaaran patoaltaan) pyydettyä saalista kalalajeittain on havainnollistettu **kuvassa 5-1**. Kuvasta voi havaita, että patoaltaiden keskinäisissä saalismäärissä on huomattavia eroja. Saalis oli selvästi suurin Rovaniemen läheisellä Valajaskosken alueella, missä korkeaan saalistasoon vaikuttaa alueella kalastavien suuri määrä. Seuraavaksi suurimmat saaliit saatiin Petäjaskosken altaalta ja Sierilän alueelta. Petäjaskosken altaan korkea saalistaso selittyy osin suurella kalastajamäärällä ja runsaalla verkkokalastuksella. Sierilän alueella puolestaan kalastajamäärä oli toiseksi suurin ja vapavälineillä kalastettiin alueista eniten.

Kuva 5-1. Vuoden 2020 saaliit kalalajeittain Kemijoen pääuoman eri osa-alueilla.

5.9 Ravustus ja rapusaalis

Tiedustelussa kysyttiin ravustuksen määrää ja saalista kuten aikaisemmissakin viiden vuoden välein toteutetuissa tiedusteluissa. Ravustusta koskevaan kysymykseen vastasi 670 taloutta, joista yksi talous mainitsi ravustaneensa Sierilän alueella. Vastaaja oli ravustanut yhtenä yönä kolmella merralla ja ilmoitti saaneensa 3 mitan täyttävää rapua, mutta oli palauttanut kaikki ravut takaisin jokeen.

Vapaissa kommentteissa esitettiin yksi rapuun liittyvä kommentti ja sen esittäjä vaati rapua takaisin Kemijokeen. Rapurutto ilmaantui Kemijoen vesistöön jo 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä ja on pikkuhiljaa tuhonnut rapukannan Kemijärven alapuoliselta Kemijoen kokonaan. Varsinaista ravustusta ei enää harrasteta kuin korkeintaan kokeilumielessä.

5.10 Sivujokien saalis

Sivujokisaalista tiedusteltiin Sierilän alueelta sekä Auttin Taittuniemen pohjapadon allasalueelta. Kalastajamäärät ja saaliit alueittain laskettiin yhdistämällä Rovaniemi-Viiri-Metsähallitus ja Vantauskosken lupa-alueet, sillä molemmilta lupa-alueilta kalastajat olivat käyneet sivujoilla sekä Auttin pohjapadon altaalla kalassa.

Sivujoista eniten kalastettiin ja suurin saalis saatiin Auttin kylän kohdalla olevan Taittuniemen pohjapadon yläpuoliselta alueelta, joka kuuluu Auttijojoen vesistöön. Alueella kalastaneiden talouksien määrä oli vajaat 50 taloutta ja alueen saalisarvio oli 713 kg. Kirjolohti oli 57 % osuudella merkittävin saalislaji, mikä selittyy alueelle suoritettavista velvoiteistutuksista. Hauki ja ahven olivat alueella myös tyypillisiä saalislajeja ja niiden kilomääräinen saalisarvio oli sadan kilon molemmin puolin. Myös taimenta esiintyi saaliissa vajaat 50 kg. Pyyntiä tapahtui sekä vapakalastusvälineillä että verkoilla ja kalastuspäivien määrässä mitaten vapakalastus oli yleisempää.

Kampsajoessa harjoitti vapapyyntiä liki 60 taloutta ja myös Kuohunkijoessa lähes yhtäsuuri määrä. Kampsajoesta saatiin sivujoista eniten harjusta. Sierijoessa kalasti arviolta 5 taloutta ja kalastus oli luonteeltaan verkkokalastusta. Saalis oli lähinnä haukea, ahventa ja särkikaloja. Juomujoessa kalasti arviolta kaksi taloutta ja siellä saalislajisto oli puurotainta. (Taulukko 5-11)

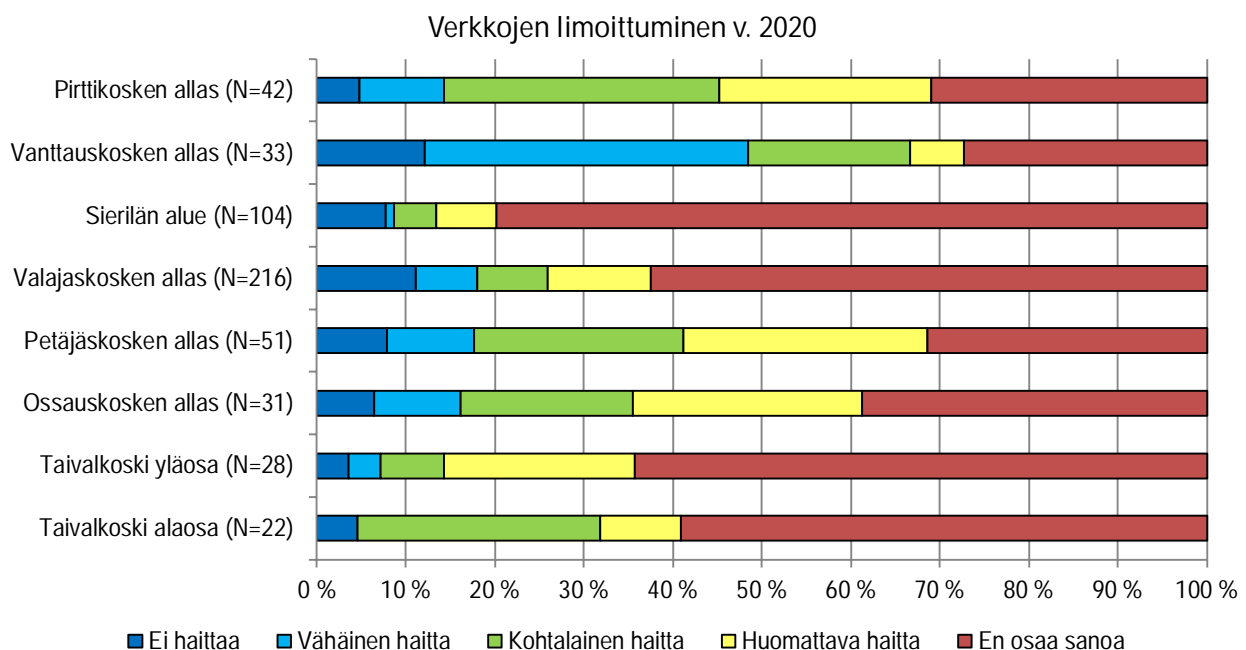
Taulukko 5-11. Kalastus ja saaliit (kg) tiedustelualueen sivujoissa. N= kalastaneiden talouksien laajennettu määrä, Vapa= vapakalastuspäivien määrä ja Verkko = verkkokalastuspäivien määrä

ALUE	N	Vapa	Verkko	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Made	Ahven	Kirjolohi	Särkikalat	Kuha	Yht. (kg)
Auttin pohjapadon allas	47	291	198	24	46	6	123	6	97	405	4	2	713
Juomujoki	2	2	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3
Kampsajoki	59	156	0	0	2	47	12	0	5	5	5	0	75
Kuohunkijoki	55	130	2	0	7	37	26	0	0	0	0	0	69
Sierijoki	5	0	59	2	0	0	52	0	36	0	36	0	126

6. MIELIPIDEKYSYMYKSET

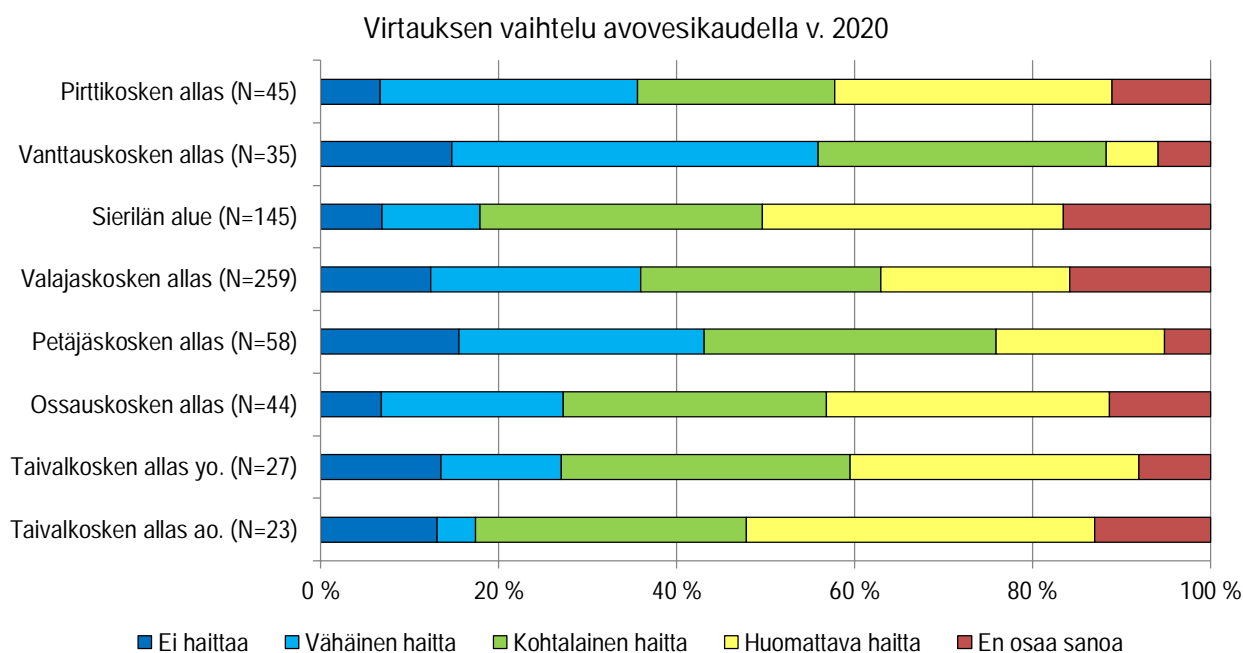
Tiedustelulomakkeissa kalastajia pyydettiin arvioimaan erinäisten kalastusta mahdollisesti haittaavien tekijöiden merkittävyyttä sekä kertomaan mielipiteensä mm. kalastukseen ja vesillä liikkumiseen liittyvien seikkojen tilasta. Ensimmäistä kertaa kysymyksiin liitettiin myös kalankasvatukseen liittyvä osio, jolla pyrittiin selvittämään Kemijoessa tapahtuvan kalankasvatuksen mahdollisesti kalastukselle aiheuttamia haittoja.

Verkkojen limoittuminen koettiin kalastusta haittaavaksi tekijäksi voimakkaimmin Pirttikosken altaalla sekä Petäjaskosken altaalla. Vähäisimmäksi haitat koettiin Vanttauskosken altaalla (ei haittaa-vähäinen haitta). Monilla alueilla "en osaa sanoa" vaihtoehdon valinneiden osuus oli huomattava, mikä kuvastaa verkkokalastusta harrastaneiden vähäistä osuutta. **(Kuva 6-1)**

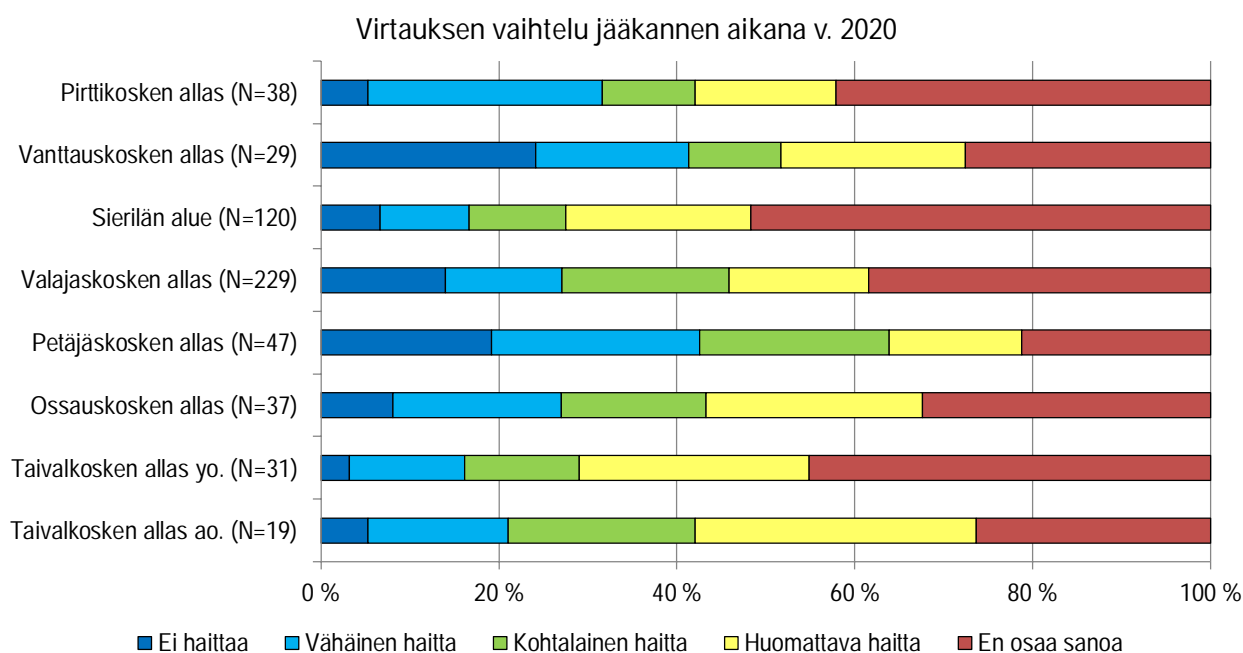
Kuva 6-1. Vastausjakaumat verkkojen limoittumishaittaa koskevaan kysymykseen. Osa-alueen nimen perässä suluissa vastanneiden lukumäärä.

Avovesikauden aikainen virtaaman vaihtelu koettiin suurimmaksi ongelmaksi Sierilän alueella, missä harjoitettiin runsaasti heitto- ja perhokalastusta. Myös Taivalkosken ylä- ja alaosilla virtauksien vaihteluista koettiin haittaa, joskin vastaajamäärät olivat pieniä. Vähiten virtaaman vaihtelu häiritsi kalastusta Vanttauskosken ja Petäjaskosken altailla. (Kuva 6-2)

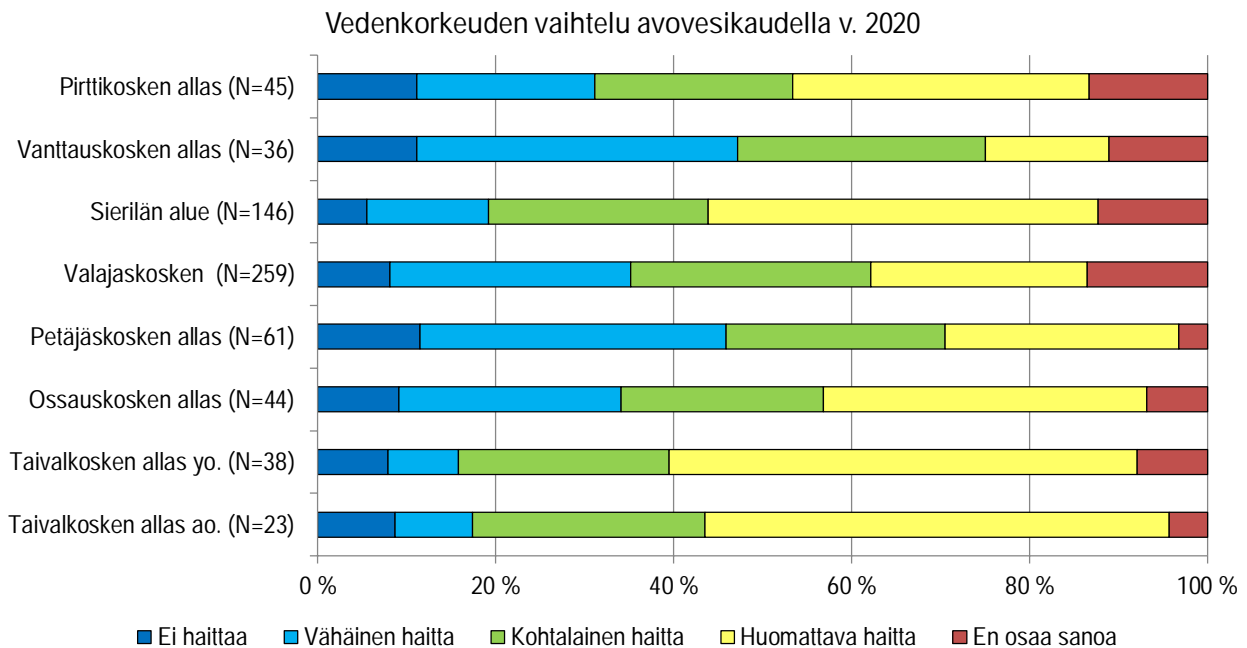
Kuva 6-2. Vastausjakaumat avovesikauden virtauksen vaihtelun aiheuttamaa haittaa koskevaan kysymykseen. Osa-alueen nimen perässä suluissa vastanneiden lukumäärä.

Talviaikaisen virtaaman vaihtelun aiheuttamaa haittaa koettiin eniten Taivalkosken altaan alaosalla, missä ”kohtalaista tai huomattavaa haittaa” vastausten osuus oli yli puolet. Tosin tällä alueella vastanneiden määrä oli pienin. Lähes kaikilla osa-alueilla ”en osaa sanoa” vastausten osuus oli suuri, mikä voidaan tulkita kertovan talvikalastuksen vähäisyydestä. (Kuva 6-3)

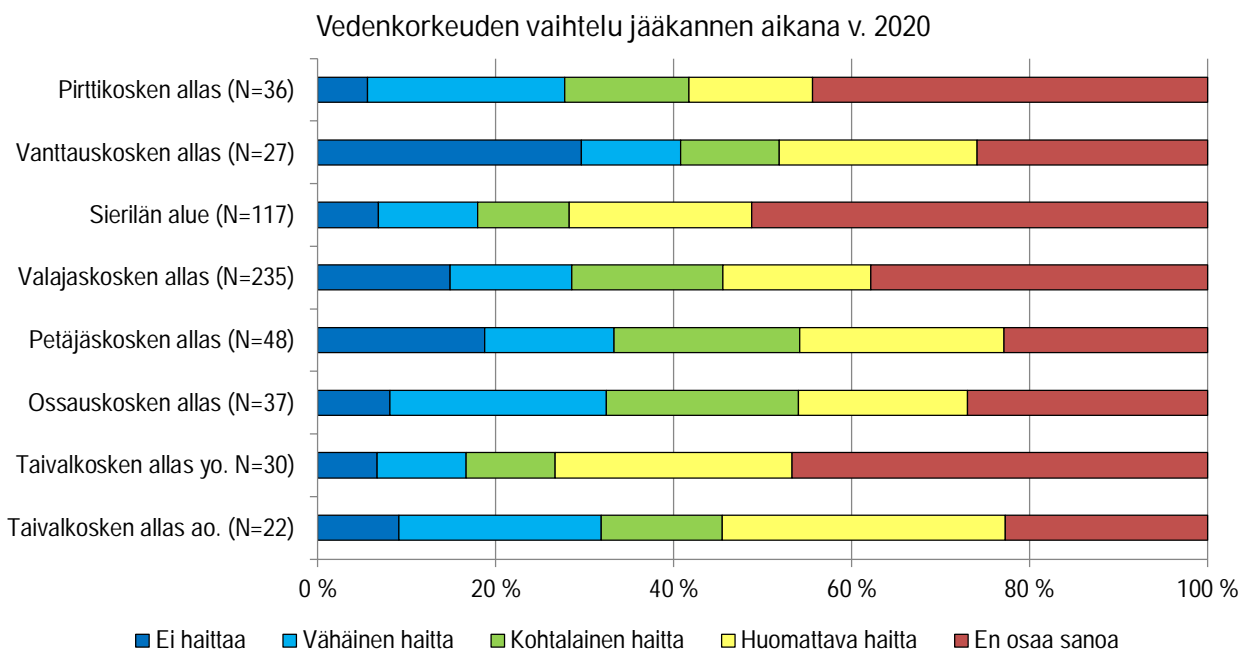
Kuva 6-3. Vastausjakaumat jääkannen aikaisen virtauksen vaihtelun aiheuttamaa haittaa koskevaan kysymykseen. Osa-alueen nimen perässä suluissa vastanneiden lukumäärä.

Vedenkorkeuden vaihtelu liittyy kiinteästi virtaaman vaihteluun. Näin ollen avovesikauden veden korkeuden vaihtelua koskevan kysymyksen vastausten jakaantumisessa on havaittavissa selvää samankaltaisuutta kuin virtauksen vaihtelussa avovesikaudella. Huomattavaa haittaa koettiin etenkin Taivalkosken altaan ylä- että alaosilla sekä Sierilän alueella. Vähiten haittaa koettiin Vanntauskosken ja Petäjaskosken altailla. (**Kuva 6-4**)

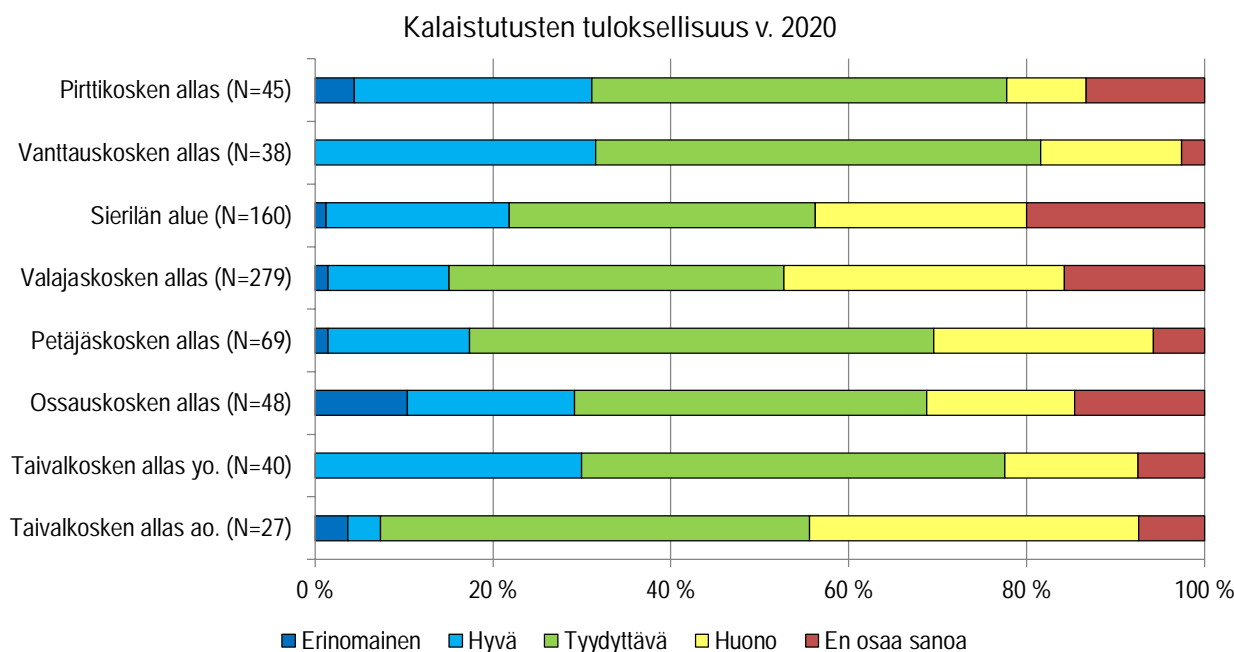
Kuva 6-4. Vastausjakaumat avovesikauden veden korkeuden vaihtelun aiheuttamaa haittaa koskevaan kysymyksen. Osa-alueen nimen perässä suluissa vastanneiden lukumäärä.

Myös talviaikaisen vedenkorkeuden vaihtelu koettiin edelleen yhtä haittottomaksi/haitalliseksi kuin talviaikainen virtaaman vaihtelu. Haittaa koettiin olevan eniten Taivalkosken altaan alaosalla, Petäjaskosken altaalla ja Ossauskosken altaalla. (**Kuva 6-5**)

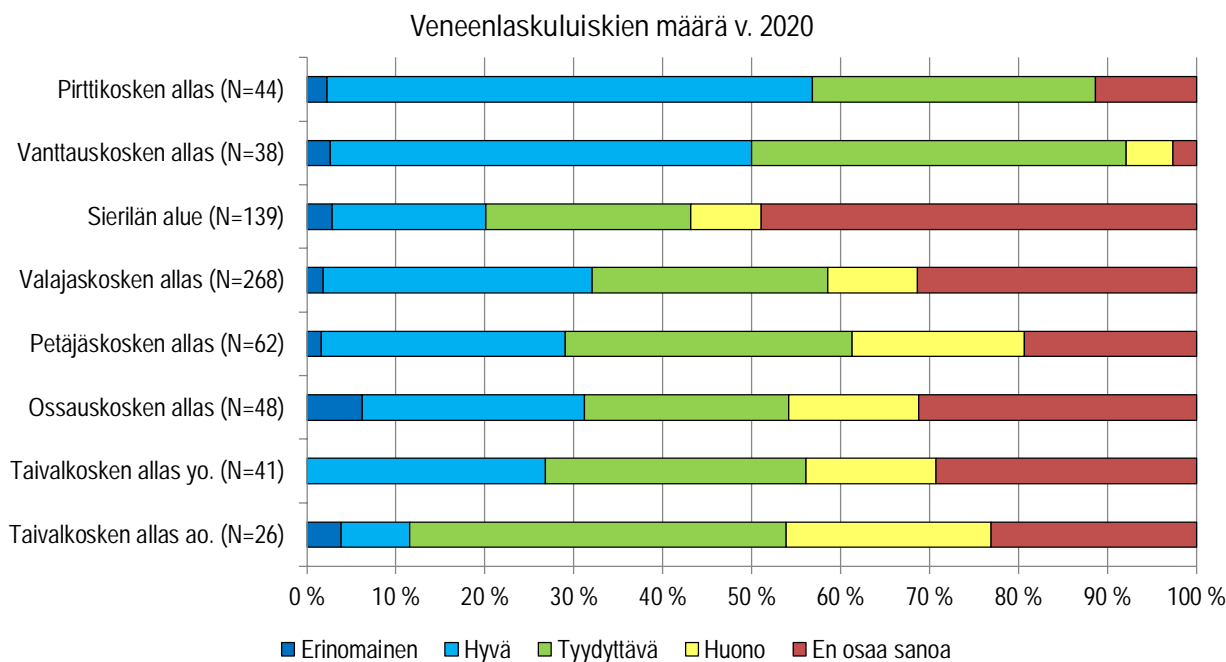
Kuva 6-5. Vastausjakaumat jääkannen aikaisen veden korkeuden vaihtelun aiheuttamaa haittaa koskevaan kysymyksen. Osa-alueen nimen perässä suluissa vastanneiden lukumäärä.

Kalaistutusten tuloksellisuutta pidettiin enemmistön osalta kaikilla osa-alueilla lähinnä tyydyttävänä. Istutusten tuloksellisuuden huonoksi arvioineiden osuus oli suurin Taivalkosken ja Petäjäsken altailla. **(Kuva 6-6)**

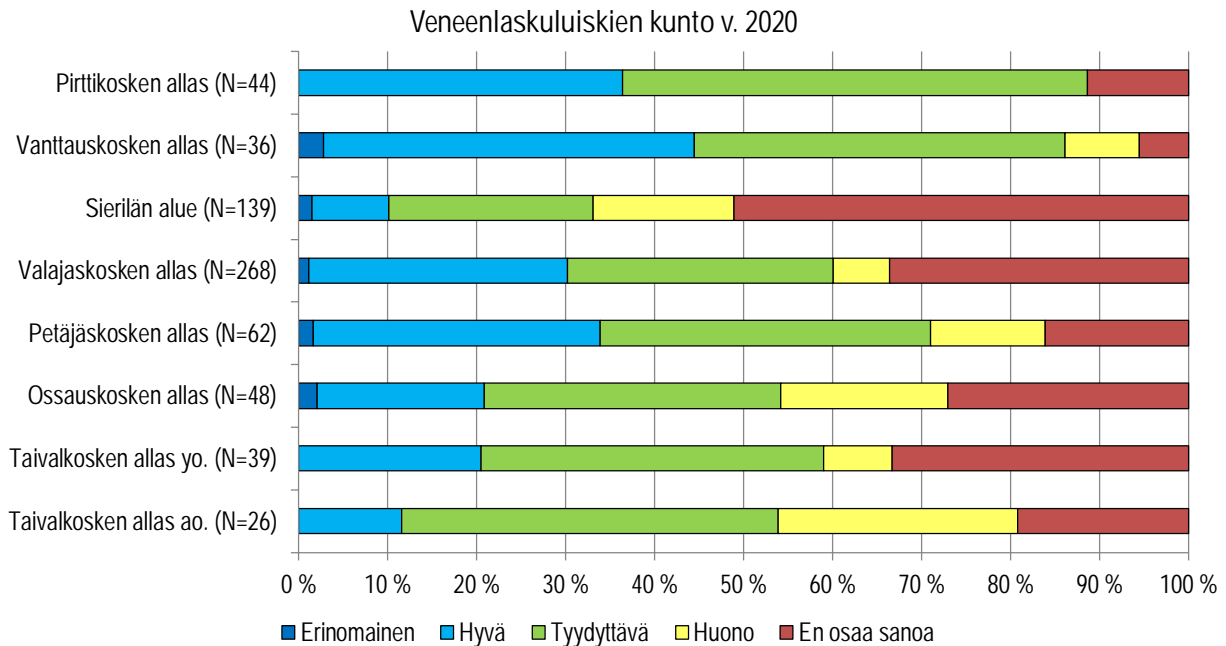
Kuva 6-6. Vastausjakaumat kalaistutusten tuloksellisuutta koskevaan kysymykseen. Osa-alueen nimen perässä suluissa vastanneiden lukumäärä.

Veneenlaskuluiskien määrä katsottiin olevan allasalueilla pääpiirteittäin tasolla ”hyvä-tyydyttävä”. ”Huono” vastausten osuus oli suurimmillaan Taivalkosken altaan alaosilla ja Petäjäsken altaalla. Luiskien määrää oltiin selvimminkin tyytyväisiä Pirttikosken ja Vanttauskosken altailla. Sierilän alueella harjoitetaan pääasiassa rannalta kalastusta ja suuri osa kalastajissa on ulkopaikkakuntalaisia, joten ”ei osaa sanoa” -vastausten osuus oli suuri. **(Kuva 6-7)**

Kuva 6-7. Vastausjakaumat veneenlaskuluiskien määrää koskevaan kysymykseen. Osa-alueen nimen perässä suluissa vastanneiden lukumäärä.

Myös veneenlaskuluiskien kuntoon oltiin tyytyväisimpiä Vanttauskosken ja Pirttikosken altailla. ”Huono” vastausten osuus oli suurin Taivalkosken altaan alaosilla kuten veneenlaskuluiskien määrääkin koskevassa kysymyksessä. Sierilän alueella ”ei osaa sanoa” vastausten osuus oli suurin. **(Kuva 6-8)**

Kuva 6-8. Vastausjakaumat veneenlaskuluiskien kuntoa koskevaan kysymykseen. Osa-alueen nimen perässä suluissa vastanneiden lukumäärä.

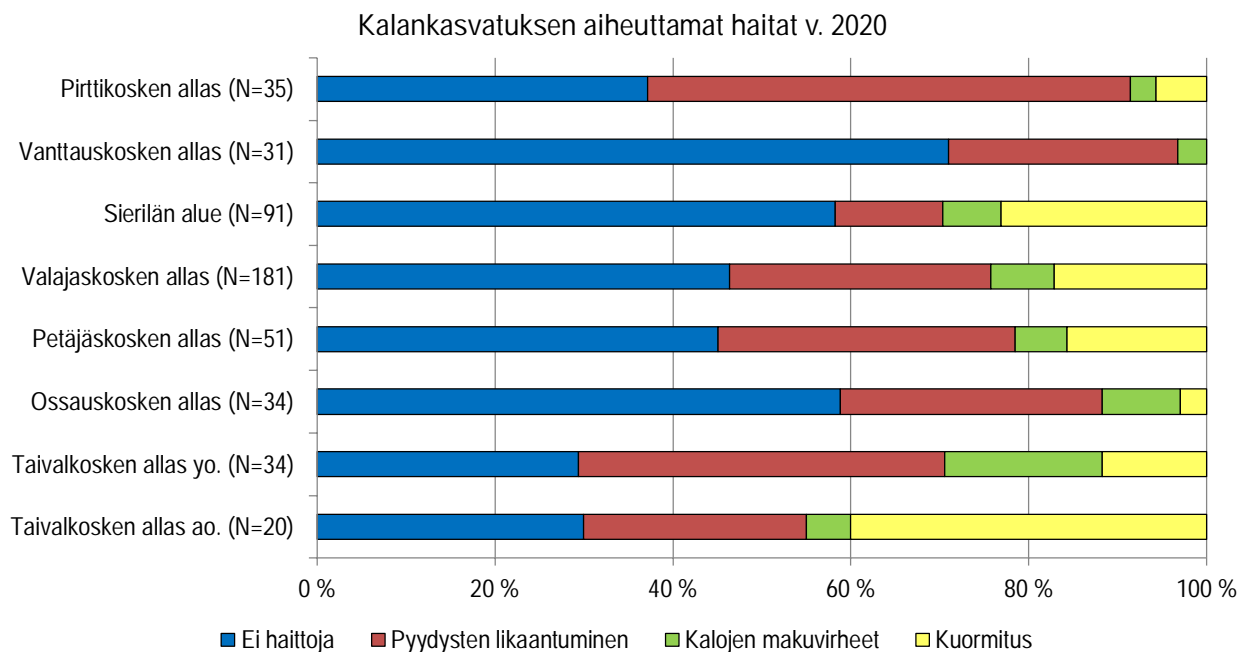
Kalankasvatuksen haittoja koskevassa osiossa vastaajille esitettiin yleisimpiä kalankasvatuksen aiheuttamia haittoja kuten pyydysten likaantuminen, kalojen makuvirheet ja kuormitus. Lisäksi vastaajalla oli mahdollisuus vastata, ettei ole havainnut haittoja ollenkaan. Haittoja koettiin vähiten Vanttauskosken altaalla, missä ”Ei haittoja” vastausten osuus oli reilut 70 %. Myös Ossauskosken altaalla ja Sierilän alueella ”Ei haittoja” vastausten osuus oli yli puolet (58-59 %) **(kuva 6-9)**.

Pyydysten likaantumista koettiin eniten Pirttikosken altaalla, missä 54 % koki kalankasvatuksesta aiheutuvan pyydysten likaantumista. Pirttikosken altaalla ei v. 2020 ollut kalankasvatustaitaita tai verkkokasseja ollenkaan, mutta heti Seitakorvan yläpuolella oli verkkokassikasvatusta. Havaittu pyydysten likaantuminen voi siis selittyä osaksi Seitakorvan yläpuolisella kalankasvatuksella. Myös ”verkkojen limoittumista” koskevassa kysymyksessä limoittumista oli havaittu eniten Pirttikosken altaalla.

Kalojen makuvirheitä koettiin esiintyvän jokseenkin vähän. Muita alueita enemmän niitä havaittiin lähinnä Taivalkosken altaan yläosilla.

Kalankasvatuksesta mahdollisesti johtuvaa kuormitusta vastaajat olivat havainneet eniten Taivalkosken altaan alaosilla, missä 40 % vastanneista oli havainnut kuormitusta. Verkkokassikasvatusta on aivan Taivalkosken voimalaitospadon yläpuolella.

Kalastushaittoja koskeviin kysymyksiin on saatettu vastata muidenkin vedenlaatuun vaikuttavien tekijöiden kuin pelkästään kalankasvatuksen osalta. Kalankasvatus-osion tuloksiin on tässä tapauksessa syytä suhtautua tietyllä varauksella ja lähinnä suuntaa antavana tietona.

Kuva 6-9. Vastausjakaumat kalankasvatuksen mahdollisia haittoja koskevaan kysymykseen. Osa-alueen nimen perässä suluisissa vastanneiden lukumäärä.

7. VAPAAT KOMMENTIT

Tiedustelussa vastaajilla oli mahdollisuus esittää vapaamuotoisesti näkemyksiä kalastuksesta ja kalastonhoidosta. Tiedusteluun vastanneista talouksista 43 % (354 kpl) antoi kommentteja jossain muodossa. Kommentit käsiteltiin lupa-alueittain ja ne on esitetty koottuna **liitteessä 2**.

Tervolan lupa-alueella yleisin kommentti liittyi suuriin vedenkorkeuden ja virtaamien vaihteluihin ja niihin viittasi kommentteja antaneista vajaa kolmannes. Kirjolohtien pyynti verkoilla heti istutusten jälkeen herätti edelleen tunteita ja reilun viidenneksen mielestä verkkokalastuksia pitäisi jollain tavoin rajoittaa istutusten aikaan. Veden heikkoa laatua kommentoi vajaa viidennes.

Murolan-Jautilan alueella kommentit jakaantuivat useille seikoille. Yleisimmin kommentit liittyivät veden laatuun sekä vedenkorkeuden ja virtaamien vaihteluihin. Yleisiä olivat myös Tervolan alueen tavoin kirjolohti-istutusten jälkeiseen verkkokalastukseen ja ryöstökalastukseen liittyvät kommentit. Heikkoihin saaliisiin epäiltiin olevan syynä epäonnistuneet istutukset.

Rovaniemen lupa-alueella tyypillisimmin kommentoitiin suuria vedenkorkeuden sekä virtaaman vaihteluita ja niihin viittaavia kommentteja esitti vajaa neljännes niitä antaneista. Kalaportaiden rakentamista vaati reilu kymmenes kommentteja esittäneistä. Kolmanneksi yleisimmin kommentoitiin heikkoja tai vähäisiä kalansaaliita. Tämä selittyy sillä, että lupa-alueella kalastaa suuri määrä ulkopaikkakuntalaisia esim. Sierilän alueella. Siellä reilu viidennes kalastajista ei saanut saalista ollenkaan. Istutuslajeista toivottiin lähinnä kirjolohta ja taimenta.

Pirttikosken lupa-alueella 35 % kommentteja antaneista viittasi jollain tavoin kuhaistutuksiin. Kommenttien perusteella taimen olisi vähentynyt kuhaistutusten jälkeen. Muutamat kommentoivat myös vedenkorkeuden ja virtauksien vaihtelun lisääntyneen ja siitä johtuen myös verkkojen likaantuminen ja roskaantuminen.

8. TULOSTEN TARKASTELUA

8.1 Tiedustelun toteutus

Seuraavaan tulosten tarkasteluun on sisällytetty pääpiirteittäin myös Isohaaran patoallas.

Kemijoen Seitakorvan-Isohaaran tai Seitakorvan-Taivalkosken välisen alueen kalastustiedusteluja on toteutettu 2000-luvulla viiden vuoden välein. Edellinen kalastustiedustelu tehtiin vuoden 2015 kalastuksesta (**Paksuniemi 2016**). Tätä aikaisemmin tiedustelut toteutettiin vuosien 2010 (**Autti & Huttula 2012**), 2005 (**Huttula & Autti 2006**) ja 2000 (**Pylväs & Huttula 2001**) kalastuksesta. Osa-alueittaisia tiedusteluja Kemijoen pääuomassa kuten esim. Tervolan ja Sierilän alueilta on tehty muutamia ja lähinnä ruoppauksiin tai voimalaitosrakentamiseen liittyen.

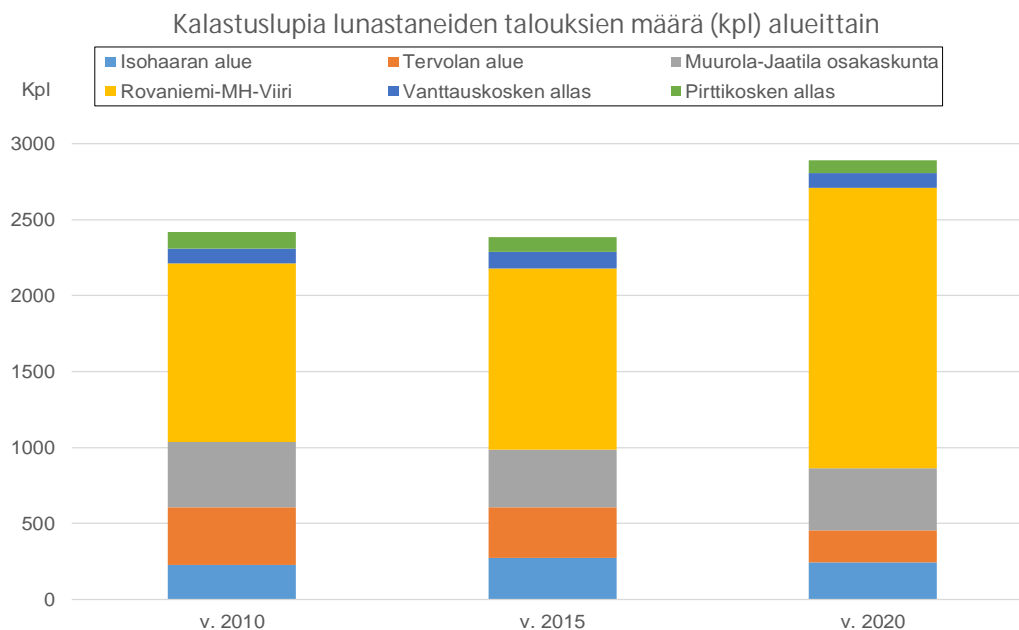
Kalastusosakaskuntien luvanmyynnin osoitetietojen keräämisessä oli edelleen toivomisen varaa lähinnä Muurolan-Jautilan osakaskunnan osalta, joilta saatiin otantaan noin 41 % kaikista luvanostaneista talouksista. Metsähallituksen luvat myydään nykyään pelkästään ns. "nettilupina" ja Metsähallituksen Keski-Kemijoen alueen viehελupien (vapalupa 2568) ja pyydyslupien (pyydyslupa 2005) määrä näyttäisi viiden vuoden aikana vähintäänkin kolminkertaistuneen. Nyt ensimmäistä kertaa myös Rovaniemen-Korkalon yhtenäisluvista myytiin suurempi osuus (57 %) nettilupina. Vuoteen 2015 verrattuna nettilupien määrä oli yli kuusinkertainen. Näyttäisi siltä, että kalastuslupien hankkimisen helppous on lisännyt myös kalastajamääriä. Myös vuoden 2020 aikana puhjennut Korona-virusepidemia lisäsi omalta osaltaan luvanmyyntiä ja mm. valtakunnallisesti uutisoitiin kalastuslupamaksuja lunastetun normivuotta huomattavasti enemmän.

Kalastaneiden talouksien määrän arvioitiin v. 2020 olevan Seitakorvan-Isohaaran välisellä Kemijoella reilut 2400 taloutta, mikä olisi reilut 400 taloutta enemmän kuin vuonna 2015. Kahden kyselykierroksen jälkeen vastausprosentiksi muodostui 46 %, mitä voidaan pitää kyselytutkimukselle hieman heikohkona. Kyselytutkimuksissa hyvänä tasona voidaan pitää 70-80 % vastausprosenttia (**Böhling & Rahikainen 1999**). Erityisen heikosti tiedusteluun vastasivat Metsähallituksen luvan sekä Rovaniemen-Korkalon nettiluvan lunastaneet kalastajat. Metsähallituksen luvanostaneista vastasi vain 25 % ja Rovaniemen-Korkalon nettiluvan ostaneista noin 38 %.

Vastaamattomien kalastuksen määrä ja kalansaalis arvioitiin vastanneiden kalastuksen ja saalismäärien perusteella, joten alhaiseksi jäänyt vastausprosentti heikentää kalastuksen määrän ja saalismäärien laskennan luotettavuutta. Vastaamattomien pyynnin tunnusluvut ja saalismäärät arvioidaan laajennuskertoimen avulla. Pieni vastausprosentti suurentaa laajennuskerrointa, mistä johtuen mm. yksittäisten kalastajien ilmoittamat suuret saalismäärät voivat aiheuttaa pyynti- ja saalismäärien yliarviointia. Tässä aineistossa patoaltaiden kokonaissaalisarvion laskennassa patoaltailla kalastaneiden ns. kirjanpitokalastajien saalis on lisätty "laajentamattomana" tavanomaisten kalastajien sekä vastaamattomien saalisarvioon.

8.2 Pynnin määrä ja saalis

Lupa-alueittain myytyjen lupien määrässä tapahtui edelliseen v. 2015 tiedusteluun nähden muutoksia lähinnä Keski-Kemijoen altaalla, missä lupia ostaneiden talouksien määrä lisääntyi noin 650 taloudella (1194 kpl → 1846 kpl). Muutamat kalastajat olivat hankkineet vuorokausiluvan useaan kertaan ja samaan talouteen saatettiin hankkia useamman alueen kalastuslupia. Lupamäärän vähenemistä tapahtui selvimminkin Tervolan lupa-alueella. Kalastuslupien talouskohtainen myynti on esitetty **kuvassa 8-1**.

Kuva 8-1. Kalastuslupamäärien kehitys v. 2010-2020

Seitakorva-Isohaara välisen jokialueen yhteenlaskettu kalastuspäivien määrä oli noin 42 500 päivää ja taloutta kohden vuoden aikana kertyi keskimäärin 17 päivää. Vuoden 2015 tiedusteluun verrattuna kalastuspäivien yhteismäärä kasvoi noin 1500 kalastuspäivällä. Eniten kalastuspäiviä kertyi edelleen Valajaskosken altaalle (11 700 pv) sekä Oikaraisen-Vanttauskosken väliselle alueelle (8100 pv). Näillä alueilla kalastuspäivien kokonaismäärä kasvoi 20-30 %. Keskimäärin eniten kalastuspäiviä kertyi edelleen Petäjaskosken altaalla, missä käytiin taloutta kohti vuoden aikana kalassa 27 päivänä. Keskimääräinen kalastuspäivien määrä kasvoi selvimmin Pirttikosken altaalla (18 pv→23 pv) ja väheni Ossauskosken altaalla (17 pv→13 pv). Eniten kalassa käytiin kesä-elokuun välisenä aikana, jolloin vuoden kalastuspäivistä kertyi noin 60 %.

Koko Seitakorvan-Isohaaran välisen tiedustelualueen suosituin pyyntimuoto oli vetokalastus, jota harrasti noin 50 % kalastaneista talouksista. Edelliseen v. 2015 tiedusteluun nähden vetokalastajien osuus oli varsin samalla tasolla. Vetokalastajien suhteellinen osuus oli suurin Isohaaran altaalla (62 %). Myös Taivalkosken altaalla vetouistelua harjoitettiin yleisesti ja etenkin Taivalkosken voimalaitoksen – Tervolan sillan välisellä alueella, missä kaksikolmannesta kalastaneista oli vetouistellut. Vähiten vetokalastusta harjoitettiin Sierilän alueella (28 %), missä vastaavasti rannalta kalastaneiden vapakalastajien määrä oli suurin (67 %).

Avovesikauden aikaista verkkopyyntiä harjoitti vajaa viidennes talouksista. Seitakorvan-Isohaaran välisellä Kemijoella harjoitti verkkokalastusta arviolta vajaat 400 taloutta, mikä olisi noin 50 taloutta vähemmän kuin edellisessä v. 2015 kalastustiedustelussa. Pyyntiponnistusta tarkasteltaessa aineiston perusteella laskettu verkkokalastuksen koentakertojen kokonaismäärä oli 20 070, mikä on noin 3000 kokukertaa vähemmän kuin v. 2015. Vielä pidemmällä aikavälillä kuten v. 2010 verrattuna verkkokalastus on vähentynyt noin 8600 kokukerralla.

Kaikki vapapyyntimuodot huomioiden niiden pyyntiponnistus (käyntikertojen lukumäärä) oli reilut 29 800 kalassakäyntikertaa kun v. 2015 vastaava määrä oli noin 29100 kalassakäyntikertaa. Vapakalastuksen pyyntiponnistuksen määrä näyttäisi lisääntyneen vain vähän, vaikka kalastaneiden kokonaismäärä kasvoi usealla sadalla kalastajalla. Tämä viittaisi siihen, että lähinnä satunnaisten kalastajien määrä olisi kasvanut.

Vuoden 2020 kalastustiedustelun perusteella laskettu Kemijoen pääuoman kokonaissaalis oli 61,3 tonnia. Viidentoista vuoden aikajaksolla tehtyjen kalastustiedusteluiden perusteella saalismäärä on pysytellyt koko ajan noin 60 tn paikkeilla. Kokonaissaaliista valtaosa pyydettiin edelleen vapakalastusvälineillä (65 %) sekä verkoilla (26 %). Vuoden 2015 tiedusteluun verrattuna vapakalastusvälineiden saalisosuus oli kasvanut noin 7 % ja verkkojen saalisosuus pienentynyt noin 4 %.

Saaliin lajikoostumuksessa tapahtui vuoteen 2015 nähden jonkin verran muutoksia. Hauki oli edelleen yleisin saalislaji ja sen kokonaissaalis (16,8 tn) pieneni vajaalla tonnilla ja saalisosuus (27 %) pieneni vajaat pari prosenttia. Kirjolohi oli edelleen toiseksi yleisin saalislaji ja sen saalismäärä (14,6 tn) ja saalisosuus (24 %) pysyivät edelleen ennallaan. Hoitolajeista kuhan saalismäärä on viimeisen viidentoista vuoden aikana liki kymmenkertaistunut ja nyt vuosisaalis näyttäisi vakiintuneen noin 3 tn:n paikkeille. Myös kuhan saalisosuus pysytteli edelleen noin 5 % tuntumassa. Suurimmat kuhasaaliit saatiin edelleen Petäjäskosken altaasta. Taimenen osalta kokonaissaalis pieneni edelleen hieman ja se on kymmenen vuoden aikana puolittunut (3,44 tn→1,95 tn→1,71 tn). Muista lohensukuisista lajeista harjuksen kokonaissaalis hieman kasvoi (2,0 tn→2,5 tn) ja harjusta pyydettiin pääosin Sierilän alueelta. Muikkua pyydettiin verkoilla Pirttikosken ja Vanttauskosken altailta yhteensä noin 1,5 tn (2,5 %). Siikasaalis pieneni edelleen ollen nyt noin 400 kg:n paikkeilla (700 kg→400 kg). Ahven oli edelleen kolmanneksi yleisin saalislaji. Sen kokonaissaalis kasvoi vajaalla tonnilla (11,9 tn→12,7 tn) ja saalisosuus (21 %) vastaavasti prosentin verran. Särkikalajien kokonaissaalis (sis. myös lahna ja säyne) oli 5,6 tn ja saalis kuten myös saalisosuus (9 %) pysytteli edelleen samalla tasolla.

Tiedustelun perusteella voimalaitosten käytöstä aiheutuva vedenkorkeuden ja virtaaman vaihtelu koettiin vuoden 2015 kalastustiedustelun tapaan haitallisimmaksi edelleen Sierilän alueella, missä vaihtelu on kaikista osa-alueista suurinta. Jopa vielä suuremmassa määrin haittaa koettiin Taivalkosken altaalla joskin vastaajien määrä oli kyseisen allasalueen osalta huomattavasti pienempi. Vähiten haittoja koettiin Vanttauskosken ja Petäjäskosken altailla. Kalastutusten tuloksia pidettiin kaikki osa-alueet huomioiden lähinnä tyydyttävänä. Veneenlaskuiskien määrään ja kuntoon oltiin tyytymättömiä Tervolan altaan alaosilla sekä Isohaaran altaalla. Verkkojen limoittumista ja likaantumista koettiin eniten Pirttikosken ja Petäjäskosken altailla.

Kalankasvatuksesta koettiin haittaa jokseenkin vähän, mihin viittaa "ei haittaa" vastausten suuri osuus allasalueesta riippuen (30-70 %) kalankasvatuksen haittoja kartoittavaan kysymykseen. Kalankasvatuksesta aiheutuvaa kuormitusta oli havaittu lähinnä Taivalkosken altaan alaosilla ja pyydysten likaantumista lähinnä Pirttikosken altaalla, minne voi aiheutua vaikutuksia Seitakorvan voimalaitospadon yläpuolella tapahtuvasta verkkokassikasvatuksesta. Kalastushaittoja koskeviin kysymyksiin on saatettu vastata myös muidenkin vedenlaatuun vaikuttavien tekijöiden kuin pelkästään kalankasvatuksen osalta. Kalankasvatus-osion tuloksiin on tässä tapauksessa syytä suhtautua tietyllä varauksella ja lähinnä suuntaa antavana tietona.

Kalastajat kommentoivat vapaamuotoisissa kommentteissaan tyypillisimmin vedenkorkeuden ja virtauksien vaihtelua, heikkoja kalansaaliita, vedenlaatua sekä kirjolohi-istutuksista aiheutuvia lieveilmiöitä kuten mm. istutusten jälkeistä valvomatonta verkkopyyntiä.

VIITTEET

Autti, J. & Huttula, E. 2012: Selvitys kalastuksesta Kemijoessa välillä Seitakorva – Isohaara vuonna 2010. Tutkimusraportti 16, Kemijoki Oy.

Böhlting, P., Rahikainen, M. 1999. Kalataloustarkkailu. Periaatteet ja menetelmät. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Helsinki.

Huttula, E. & Autti, J. 2006: Selvitys kalastuksesta Kemijoessa välillä Seitakorva - Isohaara vuonna 2005. Tutkimusraportti 9, Kemijoki Oy.

Huttula, E., Autti, J. & Pylväs, M. 2004: Kalastus ja saalis Isohaaran voimalaitosaltaalla ja Kemijokisuulla vuonna 2001. Tutkimusraportti 6, Kemijoki Oy.

Paksuniemi, S. 2016. Selvitys kalastuksesta Kemijoessa välillä Seitakorva-Isohaara vuonna 2015. Tutkimusraportti 22, Ahma Ympäristö Oy & Kemijoki Oy.

Paksuniemi, S. 2017. Selvitys kalastuksesta Kemijoella välillä Tervolan silta-Ossauskosken voimalaitos vuonna 2016. Tutkimusraportti 23, Ahma Ympäristö Oy & Kemijoki Oy.

Paksuniemi, S. 2021. Isohaaran altaan kalastustiedustelu 2020. Eurofins Ahma Oy & Kemijoki Oy, Rovaniemi.

Pylväs, M. & Huttula, E. 2001: Kalastus ja saalis Kemijoessa välillä Seitakorva – Taivalkoski vuonna 2000. Tutkimusraportti 1, Kemijoki Oy.

LIITTEET

Liite 1. Kalastustiedustelun saalislomake

Liite 2. Tiedusteluun vastanneiden vapaamuotoiset kommentit

6. Kalastettiin Vanntauskosken altaalla (sis. myös Auttinjyrhämän) vuonna 2020

VANTTAUSKOSKEN ALLAS Vanntauskoski- Pirttikosken tunnelin suu	pyynnissä keskimäärin kpl	koku- kertoja kpl/vuosi	siika (kg)	taimen (kg)	harjus (kg)	hauki (kg)	made (kg)	ahven (kg)	kirjolohi (kg)	särkikalat (kg)	kuha (kg)	muikku (kg)	muut? (kg)
talviverkot													
verkot													
katiska													
talvikoukut													
muut													
VANTTAUSKOSKEN ALLAS Vanntauskoski- Pirttikosken tunnelin suu		käynti- kertoja kpl/vuosi	siika (kg)	taimen (kg)	harjus (kg)	hauki (kg)	made (kg)	ahven (kg)	kirjolohi (kg)	särkikalat (kg)	kuha (kg)	muikku (kg)	muut? (kg)
vetokalastus													
muu vapakalastus													
pilkki													

7. Merkitse kalastuspäivin lukumäärä kuukausittain:

	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu
Valajaskosken allas												
Oikaraisen lossi-Vanntauskoski												
Vanntauskosken allas												

8. Ravustus:

Ravustin Kemijoella vuonna 2020? Kyllä En

Kuinka monena vuorokautena pyysitte rapuja? _____ vuorokautena

Kuinka monta kertaa teillä oli keskimäärin pyynnissä? _____ kertaa

Kuinka paljon saitte mitantäyttäviä (väh 10 cm) rapuja saaliiksi? _____ kpl:tta

Kuinka paljon vapautitte pieniä rapuja takaisin jokeen? _____ kpl:tta

9. Mielipiteeni seuraavista kysymyksistä (rastita sopivin vaihtoehto).

	Ei häitää	Vähäinen häitää	Kohtalainen häitää	Huomattava häitää	En osaa sanoa
Verkkojen limoittuminen patoaltaissa					
Virtauksen vaihtelu avovesikaudella					
Virtauksen vaihtelu jääkannen aikana					
Vedenkorkeuden vaihtelu avovesikaudella					
Vedenkorkeuden vaihtelu jääkannen aikana					
	Erinomainen	Hyvä	Tyydyttävä	Huono	En osaa sanoa
Kalaistutusten tuloksellisuus					
Veneenlaskuluiskien määrä					
Veneenlaskuluiskien kunto					
KALANKASVATUSTA KOSKEVA OSIO	Ei häitöjä	Pyydysten likaantuminen	Kalojen maku- virheet	Kuormitus	Muu, mikä?
Mitkä tekijät häitäävät kalastusta					

10. Kerro lyhyesti oma näkemyksesi kalastuksesta ja kalastonhoidosta sekä kalankasvatuksen vaikutuksesta.

Tervolan lupa-alueen vapaamuotoiset kommentit (vastanneiden lkm: 41)

<u>Kalastukseen, kalastushaittoihin ym. liittyvät</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
Vedenkorkeuden / virtauksen vaihtelu	13
Verkkokalastusta rajoitettava istutusten aikana	9
Vedenlaatu huono, roskainen vesi	7
Joki rehevöitynyt, vesikasvien lisääntyminen	3
Huono kalavesi, ei verkkopyyntimahdollisuutta, ei koskipaikkoja	3
Kalastus ja/tai kalastonhoito ovat tärkeitä asioita	2
Lupa-asiat epäselviä	2
Pyydysten hajoaminen	1
Istutusten ajankohtaa ei saisi kertoa	1
Saaliin saaminen tärkeää	1
<u>Istutukset ja kalakannat</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
Istutuksia enemmän	3
Lisää istutuksia: taimen	2
Istutukset epäonnistuneet	2
Kalaa liian vähän	2
Lisää istutuksia: kirjolohi	1
Lisää istutuksia: kuha	1
Siika kadonnut	1
Taimen kadonnut	1
Harjus kadonnut	1
Hauki vähentynyt	1
Makuvirheet kaloissa	1
Vieraslajien istutus haittaa	1
Kirjolahien istutus hyvä asia	1
Kirjolahien istutus huono asia	1
Kuolleita kaloja rannoilla / vedessä	1
Kalaa tuli hyvin	1
Kalankasvatus hyvä asia	1
Kalan luontaista lisääntymistä tuettava	1
Pyydystä/päästä kalastus kiellettävä	1
<u>Rakenteelliset ja muut kehittämiset</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
kalatiet/-portaot rakennettava	3
Veneenlaskupaikkojen kunnostaminen	3
Matalikkojen ruoppaus	1
Kasvatusaltaat toiseen paikkaan	1

Murolan-Jautilan lupa-alueen vapaamuotoiset kommentit
(vastanneiden lkm: 59)

<u>Kalastukseen, kalastushaittoihin ym. liittyvät</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
Veden laatu huono, vesi rehevöitynyt, vesikasvit lisääntyneet	6
Verkkokalastusta rajoitettava istutusten aikana	5
Ryöstökälystä	5
Vedenkorkeuden / virtauksen vaihtelu	4
Risut, kannot, oksat, uppotukit	4
Hieno paikka kalastaa/hyvä kalastusjoki	3
Vapakalastaminen haasteellista	3
Lisää valvontaa	3
Kalastajia voisi olla enemmän / nuorempia	2
Verkkopyynti ei onnistu	2
Kalastus ja/tai kalastonhoito ovat tärkeitä asioita	1
Pyydysten likaantuminen	1
Pyydysten hajoaminen	1
Lupa-asiat ja säännöt epäselviä	1
<u>Istutukset ja kalakannat</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
Istutukset turhia/epäonnistuneet	5
Kuhakanta hyvä	4
Kalaa liian vähän/heikot kalasaaliit	4
Hauki vähentynyt	3
Särkikalat lisääntyneet	3
Kutupaikkojen vähyys	2
Istutuksista enemmän tietoa	2
Kuhat vähentyneet	2
Enemmän istutuksia: kirjolohi	2
Istutuksia enemmän	2
Kalaa saa hyvin	2
Siikakanta hyvä	1
Istutuksia luontaisiin kaloihin, ei vieraslajeihin	1
Harjus vähentynyt	1
Kirjolohikanta hyvä	1
Taimenkanta hyvä	1
Ahvenkanta hyvä	1
Kuhan alamittaa nostettava	1
Enemmän istutuksia: harjus	1
Taimenkanta pientä	1
Punalihaiset kalat vähentyneet	1
Kalojen maku/hajuhaitta	1
<u>Rakenteelliset ja muut kehittämiset</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
Kalaportaat rakennettava	4
Veneenlaskupaikkojen kunnostaminen	1
Veneenlaskupaikkojen lisääminen	1

Rovaniemi - Metsähallitus - Viiri - Vanttauksen allas lupa-alueen vapaamuotoiset kommentit (vastanneiden lkm: 223)

<u>Kalastukseen, kalastushaittoihin ym. liittyvät</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
Vedenkorkeuden / virtauksen vaihtelu, tulvat	41
Kalastus ja/tai kalastonhoito ovat tärkeitä asioita	18
Hieno paikka kalastaa/hyvä kalastusjoki	13
Vedenlaatu heikko, vesi rehevöitynyt/roskainen	12
Verkkokalastusta rajoitettava istutusten aikana	10
Voimalaitokset pilanneet Kemijoen	8
Ryöstökalastusta	7
Selvemmät ohjeet luvista/säännöistä/yleistä tietoa	6
Pyydysten likaantuminen	6
Vesiliikenne	6
Lisää valvontaa, lupatarkastuksia	6
Kalastajia/kalastusta voisi olla enemmän / nuorempia	5
Vapakalastaminen haasteellista	5
Risut, kannot, oksat, uppotukit	4
Ei hyviä kalastusmahdollisuuksia	2
Lupahinnan laskeminen	1

<u>Istutukset ja kalakannat</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
Kalaa liian vähän / kalasaaliit heikot	24
Lohi takaisin Kemijokeen	12
Istutusmäärät hyviä, Istutus hyvä asia	11
Istutuksia enemmän: kirjolohi	11
Taimenkanta heikko	10
Istutuksia enemmän	9
Istutukset kohdennettava tasaisemmin joelle/pienemmissä erissä	7
Istutuksia enemmän: taimen	7
Kalaa saa hyvin	7
Siikakanta heikko	6
Kutupaikkojen parantaminen, luontaista lisääntymistä tuettava	6
Taimenkanta pientä, istukkaat liian pieniä	6
Istutuksia liikaa, istutukset turhia	5
Harjuskanta heikko	5
Istutukset kohdennettava luontaisiin lajeihin	5
Haukikanta hyvä	4
Istutuksia enemmän: siika	3
Harjuskanta hyvä	3
Kaloissa loisia / matoja / haju-/makuhaittoja	3
Ahvenkanta hyvä	2
Madekanta heikko	1
Kirjolohi tärkeä saaliskala	1
Särkikalat lisääntyneet	1
Rapu takaisin jokeen	1
Istutuksia liikaa: kuha	1
Istutuksen ajankohtaa ei saa kertoa	1
Istutuksista enemmän tietoa	1

<u>Rakenteelliset ja muut kehittämiset</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
Kalaportaat rakennettava	26
Sierilää ei tule rakentaa	13
Veneenlaskupaikkoja kunnostettava / niitä lisää	5
Tulistelupaikkoja / laavuja lisää	2
Matalikkojen ruoppaus	1
Epäselvä kysely, karttaan esim. värikoodeilla selvästi paikat	1
Kysely sähköisenä	1

Pirttikosken lupa-alueen vapaamuotoiset kommentit
(vastanneiden lkm: 17)

<u>Kalastukseen, kalastushaittoihin ym. liittyvät</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
Vedenkorkeuden / virtauksen vaihtelu, tulvat	4
Pyydysten likaantuminen	4
Talvikalastus haasteellista	2
Risut, kannot, oksat, uppotukit	2
Hieno paikka kalastaa/hyvä kalastusjoki	1

<u>Istutukset ja kalakannat</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
Kuhan istutuksen mielekkyys	6
Taimenkanta heikentynyt	4
Muikkukanta hyvä	3
Kirjolohikanta hyvä	3
Taimenen istutus epäonnistunut	2
Punalihaiset romahtanut	1
Haukikanta hyvä	1
Kuhakanta hyvä	1
Kirjolohikanta heikentynyt	1
Haukia liikaa	1
Istutukset hyvä asia	1
Istutukset kohdennettava tasaisemmin joelle/pienemmissä erissä	1
Kalaa liian vähän / kalasaaliit heikot	1
Siikakanta heikentynyt	1

<u>Rakenteelliset ja muut kehittämiset</u>	<u>Kommenttien lkm</u>
Kalaportaat rakennettava	1